

REPUBLIKA

ROK XVI.

LÓDŹ, WTOREK, 1 LISTOPADA 1938 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY

500

Francja zawrze pakt z Włochami i Niemcami

Nowy ambasador francuski udaje się do Rzymu. — Zaniechanie walki o Morze Śródziemne

Żądania Hitlera pod adresem Francji

Paryż, 31 października. (PAT). Duże zainteresowanie w kołach dyplomatycznych Paryża wywołała konferencja, jaką odbył w poniedziałek min. Bonnet z nowomianowanym ambasadorem francuskim w Rzymie p. Francois Poncet. Według informacji z kół politycznych, tematem tej rozmowy było sprawozdanie p. Francois Poncet z jego ostatniej konferencji w Berlinie, a przede wszystkim ustna relacja z rozmowy, jaką odbył przed swym wyjazdem z Niemiec z kanclerzem Hitlerem. Żądania kanclerza Hitlera pod adresem Francji zostały szczerze zgótowo zbadane podczas rozmowy.

Jednocześnie min. Bonnet osobiście udzielił instrukcji ambasadorowi Francois Poncet co do jego akcji dyplomatycznej w Rzymie.

O ile chodzi o stan rozmów francusko-niemieckich, to w kołach politycznych Paryża coraz bardziej utrwała się przekonanie, iż sprawa rokowań dyplomatycznych między Berlinem a Paryżem będzie wymagała jeszcze dużo czasu i że optymizm, jakemu dawały wyraz niektóre koła polityczne francuskie co do możliwości szybkiego zawarcia PAKTU NIEAGRESJI MIĘDZY FRANCJĄ A NIEMCAMI

jest jeszcze przedwczesny. W Paryżu coraz bardziej utrwała się przekonanie, iż Berlin będzie czekał z zaangażowaniem się na ostateczne wyjaśnienie się wewnętrznej sytuacji we Francji.

O ile chodzi o zadania, jakie oczekują ambasadora francuskiego w Rzymie, to — według opinii paryskich kół politycznych — dadzą się one ująć w następujące zasadnicze punkty: 1) załatwienie problemu hiszpańskiego, jako wstępu do normalizacji stosunków na Morzu Śródziemnym. Koła francuskie wyobra-

żają sobie tę normalizację przez dołączenie do paktu angielsko-włoskiego takiego samego

PAKTU MIĘDZY WŁOCHAMI A FRANCJĄ.

2) ustalenie i rozgraniczenie wpływów politycznych i gospodarczych Francji, Włoch i Anglii w Afryce i na Bliskim Wschodzie, 3) stabilizacja Europy Środkowej, reorganizacja gospodarcza i fi-

nanсова państw zagłębia dunajskiego, 4) normalizacja stosunków gospodarczych, demograficznych, turystycznych i intelektualnych między Francją i Włochami.

Kontrola dewizowa we Francji?

Pogłoski o nowych zarządzeniach finansowych. — Obrady gabinetu francuskiego

Paryż, 31 października. (PAT) W poniedziałek po południu odbyło się posiedzenie rady gabinetowej, które trwało od godz. 17 do 20-ej, celem ustalenia zasadniczych wytycznych dekrety z dziedziny polityki gospodarczej, finansowej i społecznej. Obszerne materiały nie mógł być wyczerpany w ciągu jednego posiedzenia poniedziałkowego, to też do kilkugodzinnych narad postanowiono odbyć drugie posiedzenie rady gabinetowej we wtorek rano. Dopiero po uzgodnieniu opinii ustalone teksty dekretów będą przedłożone do podpisu prezydentowi republiki na

posiedzeniu rady ministrów w sobotę. Treść dekretów finansowych i gospodarczych otoczona jest jaknajściślej dyktandem, w związku z czym w kołach finansowych i gospodarczych krąży liczne pogłoski, przypisujące ministrowi finansów, p. Marchandea, różnego rodzaju koncepcje.

Tak n. p. charakterystycznym dla atmosfery francuskiej kół finansowych jest, że w dniu dzisiejszym w kołach finansowych krążyła pogłoska, przypisująca min. finansów Marchandea zamiary

REKWIZYCJI ŻOTA I DEWIZ PONIŻEJ KURSU OFICJALNEGO.

co równałoby się w gruncie rzeczy wprowadzeniu kontroli dewizowej, oraz wprowadzenie nadzwyczajnego podatku od dochodu i od kuponów od akcji. Informacje te nie znajdowały żadnego potwierdzenia.

Wiadome jest tylko, że w łonie rządu ma panować porozumienie co do zasadniczych wytycznych dekretów natury społecznej. Jak zapewniał rząd zdecydowany jest ogłosić dekret, wprowadzający poważne zmiany do statutu wyborów delegatów fabrycznych w tym kierunku, aby delegatami nie mogli być cudzoziemcy, następnie dekret ma przewidywać przystosowanie czasu pracy do wymagań produkcji oraz uregulowania sprawy strajków. Przed każdym strajkiem ma się odbywać tajne głosowanie wszystkich pracowników i ogłoszenie strajku będzie mogło nastąpić tylko wtedy, kiedy większość opowie się za tego rodzaju akcją. Należy oczekiwać, że ostatecznie w ciągu bieżącego tygodnia opinia publiczna będzie postawiona już wobec konkretnych decyzji rządu.

Sprawa wysiedlonych Żydów

przedmiotem rokowań pomiędzy Polską a Niemcami

Warszawa, 31 października. Zapowiedziane w oficjalnym komunikacie PAT-a rokowania polsko-niemieckie, mające na celu ustalenie sytuacji prawnej obywateli polskich narodowości żydowskiej, zamieszkałych w Niemczech, rozpoczęły się w dniu dzisiejszym i prowadzone są między ministerstwem spraw zagranicznych a ambasadą niemiecką w Warszawie.

Podobno rokowania mają być zakończone w dniu 4 b. m.

Zmiany w armii niemieckiej

Szef sztabu głównego gen. Beck oraz gen. Rundstedt zwolnieni ze służby czynnej

Berlin, 31 października. (Pat) — Kanclerz i naczelny wódz sił zbrojnych Rzeszy zwolnił na własne życzenie z dniem 31 października r. b. dowódcę armii nr. 1 generał-pułkownika v. Rundstedta ze służby w armii czynnej i ze względu na jego wielkie zasługi, przyznał mu prawo noszenia munduru 18 pułku piechoty. Następcą gen. von Rundstedta mianowany został generał-pułkownik von Bock, dotychczasowy dowód-

ca armii nr. 3. Poza tym kanclerz i naczelny wódz sił zbrojnych zwolnił z dniem 31 paźdz. r. b. szefa sztabu głównego generała artylerii Becka, nadając mu szarżę generała-pułkownika oraz prawo noszenia munduru 5 pułku artylerii. Na stanowisko szefa sztabu głównego powołany został generał artylerii Halder.

Berlin, 31 października. (Pat) — Z dniem 1 listopada r. b.

ogłoszone zostały następujące awanse: generał lotnictwa Milch, podsekretarz stanu do spraw lotnictwa, mianowany został generałem-pułkownikiem, generał porucznik Stumpf, szef sztabu głównego lotnictwa, mianowany został generałem lotnictwa oraz generał-major Udet z ministerstwa lotnictwa Rzeszy, mianowany został generałem-porucznikiem.

Adw. Hofmohl-Ostrowski składa apelację

przeciwko uniewinnieniu Kierury

Warszawa, 31 października. Dowiadujemy się, że adw. Hofmohl-Ostrowski, który oskarżył Jana Kiepurę o obrazę stanu adwokackiego, postanowił złożyć skargę apelacyjną przeciwko wyrokowi, uniewinniającemu Kiepurę, a skazującemu adw. Hofmohl-Ostrowskiego na opłacenie kosztów sądowych w wysokości 100 zł.

Min. Poniatowski nie kandyduje do Senatu

Warszawa, 31 października. (PAT). Ministerstwo rolnictwa i reform rolnych wyjaśnia, iż wiadomości zamieszczone w niektórych dziennikach donoszące jakoby minister rolnictwa i ref. rol. Juliusz Poniatowski ma kandydować do senatu — są całkowicie niezgodne z prawdą.

Ułaskawienie działaczy ludowych

Warszawa, 31 października. Działacze Ludowi: Władysław Gil i Julian Gilarski, obaj z pow. jarosławskiego, zesądzeni w związku z zesłorocznym strajkiem chłopskim na kary po 8 miesięcy więzienia, po odbyciu 2 mies. więzienia, zostali w tych dniach ułaskawieni przez Pana Prezydenta R. P. i zwolnieni z więzienia.

Aresztowany marsz. Blücher przewieziony do Moskwy

Tokio, 31 października. (PAT) Agencja Domei donosi z Seulu (Korea), iż wedle otrzymanych tam wiadomości, b. dowódca czerwonej armii na Dalekim Wschodzie marsz. Blücher, który był uwieczony w Swierdłowsku (d. Jekaterynburg na Uralu), ostatnio zo-

stał w tajemnicy pod silną eskortą przewieziony do Moskwy. Przewiezienie marsz. Blüchera miało nastąpić na skutek kampanii, wszczętej wśród żołnierzy sowieckiej armii dalekowschodniej na rzecz oswobodzenia ich d.ugoletniego dowódcy.

Po gruntownym remoncie

dzisiaj otwarcie
ZIMOWYCH WERAND

TIVOLI

Nowy atrakcyjny program listopadowy
Marysia Żelmówna pieśniarka
Żeńskie Trio Rewelatorów „F.F.”
Znakomita orkiestra węgierskiego
skrzypka Cutters-Simon.

„Radio amerykańskie zapowiedziało koniec świata”

Masowa panika w Stanach Zjednoczonych spowodowana audycją, która oparta była na powieści Wellsa p.t. „Wojna światów”
„Najazd mieszkańców Marsa” wywołał wstrząs sceny na ulicach miast

Londyn, 31 października.

(PAT) Reuter donosi z Nowego Jorku o niezwykłym przejawie masowej paniki w Stanach Zjednoczonych, spowodowanej audycją radiową.

Radiostacje amerykańskie nadały w niedzielę wieczorem słuchowisko, oparte na znanej powieści fantastycznej Wells'a p. t. „Wojna światów”. Powieść ta przedstawia inwazję istot żyjących na Marsie, które wystrzelone zostały w pociskach z Marsa na ziemię, gdzie szerzą mord i zniszczenie wśród mieszkańców naszej planety. Autor słuchowiska przedstawił walkę między mieszkańcami Marsa i ziemi na obszar Stanów Zjednoczonych, wymieniając rozmaite miasta amerykańskie, gdzie pojawili się „marsjanie” i gdzie toczyły się walki między potwornymi istotami z Marsa a wojskami St. Zjednoczonych. Armia amerykańska bombardowała przybyszów z obcej planety pociskami ciężkiej artylerii, wystawiając przeciw nim czołgi.

Słuchowisko było tak realistyczne, że, jak stwierdza Reuter, mnóstwo radiosłuchaczy w Stanach Zjednoczonych ogarnęła panika.

W niektórych dzielnicach Nowego Jorku ludność zaczęła ewakuować swe mieszkania i opuszczać miasto. Niektórzy mieszkańcy ulegli tak dalece tej psychozie, iż przysiegali policji i redakcjom, iż widzieli na własne oczy inwazję Marsjan. Byli tacy, którzy zapewniali, iż widzieli Marsjan na dachach własnych domów. Niebawem wprost rozmiary przybrała panika w dzielnicy murzyńskiej Nowego Jorku Harlem, gdzie tłumy murzynów z dziłkim krzykiem przebiegały ulice, tratując się nawzajem.

W mieście Atlanta, w stanie Georgia, wśród ludności rozeszła się wiadomość, iż nadszedł koniec świata. Ludność modliła się tłumnie na ulicach. W Indianapolis kobiety wypełniły kościoły, wołając: Nowy Jork zostanie zniszczony, nadszedł koniec świata, słyszeliśmy to przed chwilą w radio”. Nabożeństwa przerwano a ludność w panice uciekała z miasta.

Pyton Conan Doyle'a został odnaleziony

Londyn, 31 października.

(PAT) Pyton indyjski, który znikł z mieszkania swego właściciela Conan Doyle'a, został dziś po południu odnaleziony pod pokrowcem fotela. Ślady wskazują, że pyton schował się w kominku, gdzie szukał pożywienia. Po nasyceniu głodu pyton schował się pod pokrowcem i zasnął.

Lekarze-Żydzi w Gdańsku pozbawieni prawa praktyki z dniem 1 stycznia 1939 r.

Gdańsk, 31 października.

Lekarze pochodzenia żydowskiego otrzymali w tych dniach zawiadomienie, iż zawód swój w Gdańsku mogą wykonywać tylko do końca r. b.

Dnia 6-go listopada wszyscy do urn wyborczych

W New Jersey tłumy powtarzały: 50 tysięcy ludzi zginęło już od tych promieni.

„Przed chwilą radio ogłosiło, iż na ziemi spadł pocisk — meteor, z którego wyszedł oddział uzbrojonych w promienie śmierci mężczyzn”. Grozę budziła powtarzana z ust do ust wiadomość, że

Ludność uciekała w góry, kobiety mdlały, a dzieci zalewały się łzami. — Władze wszczęły dochodzenie

Nowy Jork, 31 października.

(PAT). Władze federalne rozpoczęły dochodzenie w sprawie audycji radiowej, opartej na powieści Wells'a p. t. „Wojna światów”, która w wielu miejscowościach Stanów Zjednoczonych wywołała nieopisaną panikę.

Ze wszystkich stron Stanów Zjednoczonych w dalszym ciągu napływają wiadomości o wrażeniu, jakie wywołała niesłychanie realistyczna audycja radiowa. Panika, jaka w wielu miejscowościach opanowała ludność przybierała tak wielkie rozmiary, iż wydaje się nieprawdopodobną. W osławionej ze swej zabobności miejscowości Atlanta w

stanie Georgia zaczęto PRZYGOTOWYWAĆ SIĘ DO KATASTROFY.

która zakończy wogóle istnienie świata. Na ulicach zebrały się tłumy, wznoszące modły. W miejscowości Arange pewien kierowca samochodu, który słuchał radia, siedząc przy kierownicy, w pewnej chwili zerwał się i pobiegłszy w kierunku pobliskiego kina, wpadł na salę, wypełnioną publicznością, krzycząc: do Stanów Zjednoczonych wtargnęli mieszkańcy Marsa. Za chwilę budynek ten wyleci w powietrze. W ciągu niespełna dwóch minut kino całkowicie opustoszało, w tłoku wiele osób potur-

Rozeszły się również pogłoski o ataku gazowym. Służba sanitarna, lekarze i pielęgniarki stawili się do dyspozycji władz. Do szpitali zaczęto przywozić ludzi, dotkniętych wstrząsem nerwowym.

Podobny wypadek wydarzył się w miejscowości Cadwell, gdzie jakiś osobnik wpadł z podobną wiadomością w czasie nabożeństwa do kościoła baptystów, którzy głośno zaczęli modlić się o zbawienie. W niektórych miejscowościach rozeszły się POGŁOSKI O GROZIE ATAKU Z POWIETRZA.

Wielu lekarzy i pielęgniarek zgłosiło się w charakterze ochotników.

W Pittsburgu w stanie Pensylwania jeden ze znanych obywateli miasta wyrwał z rąk swych żony truciznę, która chciała wypić, wołając: wolę raczej zgiąć w ten sposób, niż być zamordowaną.

W Union Town w stanie Pensylwania w jednym z domów odbywała się partia brydża, wszyscy uczestnicy, którzy urywkami słuchali audycji radiowej w pewnym momencie padli na kolana i zaczęli się głośno modlić.

W Ashenville w północnej Karolinie, w jednej z miejscowych szkół pięciu chłopców zemdało. W szkole zapanał chaos nie do opisania, uczniowie i nauczyciele biegali w różnych kierunkach. Przy telefonach wytworzył się tłok. Chłopcy telefonowali do swych rodziców, by jak najprędzej przyszli za brać ich ze szkoły. Panika trwała przeszło pół godziny.

W miejscowości Concrete w stanie Washington, w chwili gdy radio oznajmiło, iż Stany Zjednoczone zostały ZAATAKOWANE PRZEZ MIESZKANCÓW MARSJA,

dziwnym zbiegiem okoliczności na pewien czas zgasły wszystkie światła z powodu uszkodzenia urządzeń elektrycznych. Miasto tonęło w ciemnościach, a mieszkańców jego zarówno mężczyzn, jak i kobiety, nie mówiąc o dzieciach, opanowała masowa histeria. Kobiety mdlały, dzieci zalewały się łzami, a mężczyźni zaczęli wyrzucać rzeczy z okien na ulicę i ładować je do aut, by wraz z rodzinami udać się w góry.

Panika odbiła się nawet, pomimo spóźnionej pory, na obrotach pozagiełdowych. Zjawili się spekulanci, którzy usiłowali dokonać korzystnych tranzakcji, wykorzystując paniczne nastroje.

Jedynie codzienne używanie kremu -Eukutol 6- gwarantuje zachowanie piękności. Eukutol 6 chroni i odżywia cerę!

Eukutol 6

Do nabycia w wszystkich aptekach, drogerjach i perfumerjach.

Co mówi Wells o panice w Ameryce

Londyn, 31 października.

(PAT) Słynny pisarz H. G. Wells, zapytany przez przedstawiciela Reutera w sprawie paniki, wywołanej w Ameryce przez słuchowisko radiowe, oparte na jego powieści p. t. „Wojna światów” oświadczył: Prawa do nadania słuchowiska osnutego na tej meji noweli

sprzedałem rozgłośni „Columbia Broadcasting Company”. W umowie powiedziane jednak było wyraźnie, iż jest to historia fantastyczna. Nie dałem zezwolenia na przeprowadzenie jakichkolwiek zmian, któreby mogły sprawić iż opowiadanie to wzięto za fakt realny.

DANCING-BAR CASANOVA

Na otwarcie sezonu jesienno-zimowego niebawmy program międzynarodowych atrakcji: SINGING — FOOLS poraz 1-szy w Polsce

SIOSTRY MAŁECKIE

Po wielkim tournée za granicą znów w Polsce

LUCY DOREY

Fenomenalna tancerka

HERA ZWAN

Znakomita solistka.

Rewelacyjny zespół muzyczny OKEY BAND.

Codziennie Five o'clocki z pełnym programem

w niedzielę i święta poranki od 12-3.

po zł. 1.50

Konkursy — Atrakcje — Niespodzianki.

CHOROZY NA CUKRZYCE
Wasze produkty spożywajcie

Spróbujcie KUPIĆ U NAS
CHLEB CIĄSTKA
PIECZYWO SŁODKIE
smaczne i zdrowe, absolutnie nieszkodliwe dla diabetyków.
Dobrym głodowaniem, diabetyk może spokojnie najść się do syta tym, co mu rzeczywiście smakuje.

LEBROSE
(ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 7)

Polska nie pozwoli traktować się bezceremonialnie

Niemcy chcą przebudować Europę tylko dla własnej korzyści. — Zasadnicze przeciwieństwa polsko-niemieckie. — Spór o Ruś Przykarpacką

Sprawa stosunków polsko - niemieckich znajduje się dziś w centrum zainteresowań nie tylko społeczeństwa polskiego, ale i czynników zagranicznych. Kiedy prasa przed kilkoma dniami przyniosła dementi wiadomości, które mówiły o rychłym wyjeździe ministra

ropy, wprawdzie opanowanie polityczne, za którym poszłyby w naturalnej już konieczności penetracja gospodarcza. Udośćpniliby to Niemcom obszerne rynki zbytu i bogate przemysłowe i rolnicze śpiżnice aprowizacyjne. Byłby to wreszcie olbrzymi obszar, którego zadaniem byłoby chłonać przyrost ludności 80 milionowego państwa drogą przyjmowania emigracji handlowej, przemysłowej, za którą zazwyczaj posuwa się emigracja rzemieślnicza i robotnicza.

Polska jest najsilniejszym państwem w obszarze, uważanym przez niemiecką politykę za przyrodzony narodowi niemieckiemu Lebensraum. Polska jest ponadto z szybko wzrastającym zaludnieniem państwem, skazanym na przygotowanie sobie własnego obszaru bytowania, zabezpieczającego losy przyszłych pokoleń polskich. Musi ich poszukiwać w tych samych klerunkach, w których zdążają pragnienia niemieckie.

W tych warunkach rodzą się przeciwieństwa polsko-niemieckie, które niedawno jeszcze były nie do pomyślenia po układnych warunkach, panujących od 1934 roku.

Możemy być przygotowani na to, że przeciwieństwa będą się mnożyć w miarę jak sprzeczne i krzyżujące się interesy Polski i Niemiec będą napotykać na nowe tworzące się przeszkody. Zdarzenie z Żydami, obywatelami polskimi, wydaje się nam być przykładem rozluźnienia się polsko - niemieckiej układności.

Drugi głos, niemniej ciekawy, dobywa się z obozu najbardziej germanofilskiego w Polsce. Chodzi o grupę konserwatystów wileńskich na czele z pp. Mackiewiczem i Studnickim, których tubą prasową jest tak często cytowane „S i o w o”.

„Słowo” było organem, które od lat w Polsce propagowało pochwałę Anschlussu i chęć skierowania „Drangu” niemieckiego na południe. Okazało się, że południe — południem, a wschód — wschodem. Chodzi o Ruś Przykarpacką i korytarz do Rumunii i na Ukrainę. Czytamy tedy w „Słowie”:

Zachowanie się Rzeszy w sporze o Ruś Podkarpacką będzie kamieniem probierczym, czy potęga Niemiec da się pogodzić z obroną żywot-

Przeciw kamieniowi nazębnemu

zawiera naturalną sol karlsbadzką ze źródła sprężonego

nych interesów pozostałych państw środkowo-europejskich, czy też Rzesza będzie się skłaniać ku polityce hegemonii i bezceremonialnego traktowania pozostałych państw środkowo - europejskich partnerów...

Polska przez utworzenie bariery między Związkiem Sowieckim a Czechosłowacją, sprzymierzoną z Sowietami, oddała we wrześniu bardzo poważną usługę Rzeszy. Gdyby nie zdecydowane nasze stanowisko, Sowiety by interweniowały, i rozgrywka czeska byłaby okupiona krwawą wojną. Polska daje Rzeszy rzecz nieocenioną: bezpieczeństwo jej wschodniej granicy. Czyny to w przekonaniu, że Rzesza będzie respektować nasze życiowe interesy.

Gdyby Rzesza rzuciła swe wpływy na szalę antywęgierską, pragnąc swoje „dominium” czechosłowackie przedłużyć jak najdalej na wschód,

tem bardziej budować jakiś „Piemont” ukraiński — nie mogłoby to nie wzbudzić zezumiałej podejrzliwości i cierpkiego niezadowolenia i na Węgrzech i we Włoszech i w Polsce. Dla pozyskania Czechów, czy warto nacić stosunki z 3 państwami, które dotąd oddały Rzeszy w jej arze dyplomatycznej znaczne usługi? Byłaby to polityka krótkowzroczna, egoistyczna, nieopłacalna i na przyszłość groźna.

„Słowo” od początku broniło porozumienia z Niemcami. Ale tam gdzie korzyści są tylko jednostronne, tam nlema porozumienia: tam jest tylko z a l e ż n o ś ć. Takiej polityki nie zalecaliśmy i nikt jej w Polsce zalecać nie będzie!”

Zwrócić należy baczną uwagę na nomenklaturę. U nas mówi się o Rusi Przykarpackiej, ale tego terminu zupełnie nie zna polityczne słownictwo niemieckie. Przypominamy, że we wrześniowej gwałtownej mowie, wygłoszonej przez Hitlera przeciwko Czechosłowacji, po raz pierwszy nazwał on Rusinów przykarpaccich — Ukraińcami. I ta terminologia się już utrzymuje. Nie jest ona bez głębszego znaczenia. Chęć stworzenia półpaństwowej platformy ukraińskiej i usadowienia się na niej polityki bieżącej i wyciągania wszystkich wynikających stąd konsekwencji — oto zjawisko bardzo niebezpieczne na przyszłość.

Nie dziwnego, że alarmi podnoszony jest w wielu centrach opinii publicznej.

Becka do Berchtesgaden względnie Wrocławia, informacje te potraktowane były przez Francję jako największa sensacja, której warto było poświęcić tytułowe strony z olbrzymimi napisami.

Długi artykuł p. t.: „Polska i Niemcy” poświęca tej sprawie „Warszawski Dziennik Narodowy”. Artykuł ten przedrukujemy z niezbyt wielkimi skrótami, uważając jego wywody za niezwykle ważne.

„Warszawski Dziennik Narodowy” jest organem endeckim, opozycyjnym. Nastawiony był dość wrogo wobec porozumienia polsko - niemieckiego. To wrogle nastawienie było jakgdyby złagodzone przez wspólny front przeciwko Żydom. Wiele ironii losu tkwi w tym, że aktualny moment sporu między Polską a Niemcami wybuchł właśnie na tle Żydów — obywateli polskich — jak się wyraża lojalnie organ endecki.

Cytujemy z podkreśleniami naszemi: „Poraz drugi bodaj od roku 1934, kiedy zawarto układ polsko-niemiecki, którego stopniowy rozwój wytworzył w rezultacie stan dzi siejszy między Warszawą i Berlinem — zaszedł wypadek niezgodnego działania między obu rządami; mamy na myśli wzajemne wydalenie obywateli obu państw bez porozumienia się z kontrahentem.

W pierwszym wypadku przedmiotem sporu było zadłużenie się rządu niemieckiego w Warszawie wskutek nieuiszczenia przez długi okres czasu opłat za tranzyt kolejowy niemiecki przez Pomorze.

Zatarg obecny jest sporem natury czysto politycznej. Jak doniosła Polska Agencja Telegraficzna — przystąpił rząd niemiecki w sposób nieoczekiwany do wydalania z granic Rzeszy Żydów, obywateli polskich, przebywających w Niemczech za polskimi paszportami.

Okoliczność, że spór polsko-niemiecki wynikał właśnie w chwili obecnej, ma głębsze znaczenie, niż by to mogło się wydawać w ocenie pobieżnej. Trzeba nam bowiem pamiętać, że spór został Polsce n a r z u c o n y w okresie trwającej jeszcze przebudowy politycznej Europy. Polska nie może pozwolić na to, by przebudowa Europy dokonywała się wyłącznie na benefis jednego mocarstwa, to znaczy Niemiec...

Dziś możemy z całą już pewnością twierdzić, że Niemcy są przeciwnie stworzeniu tej równowagi, że są przeciwnie wyrażeniu zgody na zwrócenie Węgom Rusi Podkarpackiej i na granicę polsko - węgierską, że są przeciwnie wzmocnieniu się Polski, że pragną jej nowego osłabienia, któreby pozwoliło im całkowicie zagarnąć pod wyłączne własne wpływy polityczne i gospodarcze Europę środkową, wschodnią, północną i południowo - wschodnią, zwłaszcza Ukrainę.

Ostatnie zdobycze terytorialne Niemiec nie wyczerpują ich dążeń do przysługującego rzekomo narodowi niemieckiemu obszaru bytowania (L e b e n s r a u m). Niemcy wzięły obszary stosunkowo gęsto zaludnione i bogato uprzemysłowane. Powiększyły o 10 milionów ludność państwa, lecz nie znalazły w obszarach tych ani chłonnych rynków zbytu dla gwałtownie rozrastającego się przemysłu, ani dostatecznie wydajnych terenów aprowizacyjnych. Wydaje się nawet, że teraz dopiero czekają Niemcy poważne trudności gospodarcze, z których opróczdowaniem będą miały spore kłopoty. Trudnościom tym nie byłoby zaradzić właśnie całkowicie opanowanie Wschodu, poł.-wschodu i środka Eu-

Rekonstrukcja rządu w Anglii

Lord Runciman — prezydentem tajnej rady królewskiej. Anderson strażnikiem tajnej pieczęci

Londyn, 31 października. (PAT). Po posiedzeniu gabinetu dziś po południu, ogłoszono nominacje, względnie zmiany w składzie rządu brytyjskiego. Dotychczasowy lord prezydent tajnej rady królewskiej lord Hailsham, który przechodził niedawno ciężką chorobę i którego zły stan zdrowia już od pewnego czasu zapowiadał wycofanie się z rządu, ustąpił, a na jego miejsce prezydentem tajnej rady królewskiej mianowany został lord Runciman, który po rocznej nieobecności powraca znowu do gabinetu.

Runciman był, jak wiadomo, poprzednio przez długie lata ministrem handlu i ustąpił jedynie dlatego, że po śmierci swego ojca odziedziczył tytuł lorda, zmuszony był zająć się sprawami spadkowymi olbrzymiej fortuny magnata żeglugowego. Powołanie Runcimiana z powrotem do gabinetu jest ponieważ wyrazem uznania dla jego pracy w związku z konfliktem czechosłowackim poza tym zaś premier Chamberlain pragnie skorzystać z rad tego doświadczonego polityka liberalnego, który również jako jeden z największych znawców spraw żeglugowych zajął się ma reorganizacją brytyjskiej marynarki handlowej.

Bardzo ciekawą jest nominacja sir Andersona lordem strażnikiem tajnej pieczęci. Sir Anderson zajmuje to stanowisko wobec nominacji dotychczasowego lorda strażnika tajnej pieczęci lorda de la Warra na ministra oświaty. Stanowisko lorda strażnika tajnej pieczęci jest, jak wiadomo, pewnego rodzaju synekurą, posiadającą znaczenie tradycyjne, ale do urzędu tego nie jest przywiązany żaden określony resort.

Na stanowisko to często powoływani są politycy, których udział w rządzie uważany jest za pożyteczny i którzy pod tą pokrywką upoważnieni zostali do przeprowadzenia specjalnych prac.

W swoim czasie min. Thomas mianowany był lordem strażnikiem tajnej pieczęci po to, aby zająć się specjalnie zagadnieniem bezrobocia, min. Eden przed 4 laty był lordem strażnikiem tajnej pieczęci, aby zająć się specjalnie sprawą Ligi Narodów.

Lord Anderson mianowany jest obecnie lordem strażnikiem tajnej pieczęci po to, aby zająć się zorganizowaniem t. zw. cywilnej obrony państwa. W zakres jego działalności wejdą takie sprawy, jak przygotowanie rejestru ochotniczej służby dla państwa, przeprowadzenie kontroli obrony przeciwlotniczej dla ludności cywilnej, zarządzanie przygotowania w razie konieczności ewakuacji ludności cywilnej itd.

Co do wakującego po śmierci lorda Stanleja stanowiska ministra dominiów to resort ten powierzono na razie ministrowi kolonii Malcolmowi Mac Donaldowi. Młody Mac Donald był już ministrem dominiów, przed objęciem przed kilku miesiącami ministerstwa kolonii. Na stanowisku kierownika resortu dominiów odznaczył się specjalnie pomyslnym załatwieniem rokowań z de Valerą i doprowadzeniem do porozumienia anglo - irlandzkiego. Powierzenie stanowiska ministra dominiów tymczasowemu ministrowi kolonii Mac Donaldowi wskazuje na to, że premier Chamberlain pragnie zachować jeszcze jeden wakans i obsadzić go w stosownej chwili, gdy będzie chciał składować swego gabinetu wzmocnić przez przyciągnię-

cie odpowiedniej osobistości. Co się tyczy ministerstwa zaopatrzenia wojennego, to narazie, jak się wydaje, projekt utworzenia takiego urzędu został porzucony. Możliwe, że przeprowadzone będą pewne zmiany organizacyjne w ramach stanowiska ministra koordynacji obrony narodowej i że sprawa zaopatrzenia poddana będzie właśnie jego kompetencji.

Vandervelde ustępuje z kierownictwa partii socjalistycznej

Bruksela, 31 października.

(PAT) W tutejszych kołach politycznych liczą się z możliwością, że Vandervelde na mającym nastąpić w najbliższym czasie kongresie partii socjal - demokratycznej zrzeknie się godności przewodniczącego partii. Przynajmniej decyzyj Vanderveldeggo jest stanowiska partii socjal - demokratycznej, aprobującej postanowienie ministra Spaaka wysłania do Burgois oficjalnego reprezentanta Belgii.

Wojsko likwiduje terrorystów w Jaffie

Proklamowanie stanu wyjątkowego. — Strajk arabskich właścicieli autobusów i taksówek

Jeruzolima, 31 października.
Trzy bataliony wojsk brytyjskich otoczyły dziś Jaffę z wszystkich stron i przystąpiły do akcji.

OCZYSZCZANIE MIASTA Z TERRORYSTÓW.

W mieście proklamowano stan wyjątkowy na 24 godziny. Przeprowadzane są masowe rewizje celem przytrzymania terrorystów i osób podejrzanych.

W Gazie wojsko przeprowadziło masowe rewizje. Aresztowano dwustu podejrzanych Arabów, których zatrzymało do dalszego dochodzenia.

Jeruzolima, 31 października.
Na jutro Arabowie proklamowali strajk wszystkich autobusów, taksówek i innych zmotoryzowanych środków transportowych. Strajk ten ma być protestem przeciwko zaostrożonej ostatnio kontroli nad środkami transportowymi. Arabowie twierdzą, iż strajk ten po-

trwa tak długo, jak długo pozostaną w mocy obostrzone przepisy kontrolne. W kołach arabskich przypuszczają też, że strajk transportowy doprowadzić może do powszechnego strajku arabskiego w Palestynie.

Przy zwapnieniu naczyń krwionośnych mózgu i serca osiąga się przez codzienne stosowanie niewielkiej ilości naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa łatwe wypróżnienie bez nadmiernego wysiłku. Zapytajcie Waszego lekarza.

Termin wcielenia poborowych przesunięty z 7 na 8 listopada

Warszawa, 31 października.
(Pat) — Chcąc umożliwić wszystkim poborowym, podlegającym wcieleniu, wzięcie udziału w głosowaniu do sejmku, pan minister spraw wojskowych przesunął termin wcielenia z dnia 7.11 na 8.11 roku bież.

Poborowi, posiadający karty powołania z terminem stawienia 7.11, mogą stawić się w wyznaczonych formacjach w dniu 8.11 r. b.

Władze kolejowe będą honorowały w tym dniu karty powołania, wystawione z ważnością do 7.11 r. b.

Jeruzolima, 31 października.
Terorysty arabscy podpalili dziś największy skład drzewa w Palestynie w pobliżu portu jaffskiego należący do Araba. Straty wynoszą 20 tysięcy funtów.

Jeruzolima, 31 października.
Gafir Cwi Diamand, lat 24, który zraniony został przez terrorystów w dn. 10 września, zmarł dziś w szpitalu tel-awiwskim na skutek odniesionych ran.

Władze kolejowe będą honorowały w tym dniu karty powołania, wystawione z ważnością do 7.11 r. b.

Poborowi, posiadający karty powołania z terminem stawienia 7.11, mogą stawić się w wyznaczonych formacjach w dniu 8.11 r. b.

Władze kolejowe będą honorowały w tym dniu karty powołania, wystawione z ważnością do 7.11 r. b.

GRAND-KINO

Początek 4, 6, 8 i 10
DZIS 2 PORANKI
Ceny 85 gr. i 1.09

W 3-tygodniu wyświetlania arcydzieła p. t.

Profesor Wilczur

Warszawa, 31 października.
Naczelna Rada Adwokacka rozpatrzyła sprawę występowania adwokatów z interwencjami w urzędach.

Dziś wtorek dn. 1 b. m. o godz. 4.15 pop i 9.15 wiecz. oraz codziennie powtórzenie arcydzieła W. Szekspira w 4 akt. p. t. „BURZA” w przekł. A. Cajlina.
Insencjacja: Leon Schiller. Dekoracje i kostiumy: W. Daszewski
Na przedstawienie popołudniowe ceny popularne od 54 gr. do 2,50 zł.

wstęgę rzeki Perłowej, na której pełno jest dżonek i łodzi.

Na wielkich ulicach handlowych Kantonu odczuwa się wyraźnie atmosferę wojenną. Arkady po obu stronach wypełnione są worami piasku i zastawione ścianami z betonu; jedynie małe przejścia prowadzą na ulice. Z trudem można się zorientować w tym labiryncie murów. Małe prowizoryczne napisy wskazują wejście do domów handlowych lub hoteli. Właściwy front sklepów ciągnie się za arkadami. W półmroku tych krętych tunelów tłoczą się przechodnie. Sklepy już nie są tak jasno oświetlone, jak dawniej. Wiele z nich zamknięto, a przed niektórymi zasunięte są do połowy żelazne kraty, by w każdej chwili zabezpieczyć wejście.

Niezwykłe wrażenie robią rusztowania bambusowe na dachach. Z mego punktu obserwacyjnego spoglądam na morze tych dziwnych żółto-brunatnych nadbudówek. Niektóre domy mają także całe boczne ściany pokryte gęstą plecionką z trzciny bambusowej.

Podczas jednego z pierwszych ataków lotniczych zaobserwowano, iż bomba, padając na t. zw. dach słoneczny, eksplodowała, nie niszcząc prawie domu. Takie rusztowania, wysłane matami słomianymi znajdują się na wielu domach chińskich, jako ochrona przed promieniami słońca. Wiadomość o cudownym uratowaniu budynku szybko się rozniosła i wkrótce wszyscy mieszkańcy Kantonu pokryli swoje dachy rusztowaniami z bambusu.

Nagle słyszę wycie syren. spoglądam z okna na ulicę lecz nie widzę żadnej reakcji na ten ostrzegawczy sygnał. Przechodnie, handlarze, kulisi znajdują się na ulicy, jak codziennie. Kulisi z rykoszami wyczekują, jak zwykle, gości przed wejściem do hotelu. Rozmawiają ze sobą głośno, bynajmniej nie zanie-

Codziennie używanie kremu biologicznego

Eukitole

zapewnia piękną i zdrową cerę

Prof. Wolke wytoczył proces o zniesławienie

Pr. f. Piccard będzie świadkiem

Warszawa, 31 października.

W związku z organizowanym lotem do stratosfery, ukazały się artykuły przeciwko profesorowi fizyki w Politechnice warszawskiej, Wolfkemu, jednemu z członków komitetu naukowego lotu. Z osobą prof. Wolfkego łączono również sprawę łóz masońskich w Polsce.

Prof. Wolfke wniósł do stołecznego sądu okręgowego skargę o zniesławienie w druku, która wkrótce znajdzie się na wokandy sądowej.

W charakterze świadka ma zeznać prof. Piccard.

Jakie terytoria otrzymają Węgrzy

Rokowania arbitrażowe rozpoczną się jutro w Wiedniu

WIEDEŃ, 31 października.
Rokowania arbitrażowe czesko-węgierskie rozpoczną się 2 listopada.

Bratysława, 31 października.
(Pat) — Do Bratysławy przyjechała dziś po południu wojskowa delegacja węgierska, celem rozpoczęcia wstępnych pertraktacji w sprawach granicznych węgiersko-słowackich.

Delegację prowadzi płk. Andorka oraz kpt. Szentpeteri. O godz. 18-ej odbyło się pierwsze posiedzenie z delegacją czesko-słowacką, której przewodniczył gen. Viest.

Rzym, 31 października.
(Pat) — Tutejsze koła węgierskie przewidują, że decyzja ministra spraw zagra-

nicznych Ciano i min. von Ribbentrop, ustalająca nową granicę pomiędzy Czechosłowacją a Węgrami, pozostawi Bratysławę po stronie czesko-słowackiej, przyznając natomiast miasto Galanta Węgom. Kolejne miasto w kierunku na wschód Nitra, przypadnie znowu Czechosłowacji, dalej zaś ku wschodowi, Węgry uzyskają Livice, Lucenec, Roznowa, Koszyce, Užhorod, Mukaczew, Berehovo i Velki Sevljus. Nowe terytorium węgierskie liczyć będzie ok. 11.000 km. kw. i zamieszkałe jest przez z górą 1 milion ludności. Koła węgierskie zwracają uwagę, że Węgrzy według tego projektu otrzymaliby wszystkie główne centra na Rusi, Podkarpackiej,

SALA FILHARMONII Tel. 213-84

Gościnne występy
Folks un Jugnt - Teater

Kier. Klara Segafowicz · Dyr. zarz. M. Mazo

Zdarzenia i ludzie

Bomby padają na Kanton

Miasto, które przyzwyczało się do bombardowania...

— Jeżeli chce pan szybko dostać się do Kantonu — rzekł zawiadowca stacji w Hongkong — może pan jeszcze dziś wieczór wyjechać expresse. W przeciągu trzech i pół godziny będzie pan na miejscu.

Zdawało mi się, że się przesłyszałem i spojrzałem na niego niedowierzająco.

— Tak jest — zapewnia mnie — może pan opuścić Hongkong o godzinie 7-ej, a około 11-tej będzie pan w Kantonie.

— Ale przecież dzisiaj dokonano ataku bombowego na linię kolejową?! — wtrąciłem — wszystkie gazety o tym piszą!...

— Tak, to się stało dzisiaj rano, lecz już od drugiej po południu linia jest naprawiona.

Nie bardzo mnie słowa te przekonały, lecz kupuję bilet i punktualnie o oznaczonej godzinie wyruszam z Hongkongu. Czy nie jestem zbyt lekkomyślny. Już od pewnego czasu ostrzegano mnie przed tą podróżą kolejową. Radzono mi udać się do Kantonu drogą wodną, gdyż linia kolejowa jest głównym celem nalotów japońskich. Ale uznałem, że jazda koleją, wprawdzie niebezpieczna, jest jednakże krótsza, a może ciękawsza!

Po obu stronach toru ciągną się tereny angielskiej kolonii. Zbliżamy się do granicy. Pociąg zatrzymuje się. Do wagonów wsiada kilkudziesięciu żołnierzy chińskich i ruszamy dalej. Podczas jazdy odbywa się kontrola paszportów. Jest ona wprawdzie bardzo ostra, lecz Europejczyków traktuje się grzecznie. Otoczony żołnierzami oficer stempluje

dowody osobiste i odbiera wypełnione kwestionariusze. Sprawa jest załatwiona. Gorzej dzieje się w wagonach trzeciej klasy. Tam przeszukuje się kilku handlarzy chińskich, rozbierając ich do naga. Na jednej z następnych stacji wyciągniętych zostaje z wagonów kilku kulisów, których odprowadzają uzbrojeni żołnierze. Delikwenci śmieją się.

— To szpiecy japońscy — odzywa się jakiś podróżny. Zostaną na miejscu rozstrzelani.

Jedziemy dalej. Tymczasem zapadła ciemność. Nagle słychać głośne wołanie. W białym blasku latarni karbidowych widać stopy belek, cześci szyn i zwaly skalne, pośród których roi się od nagich torsów nieliczonych robotników. Tu i tam widać głębokie, czarne doły w ziemi. Przybyliśmy na miejsce ataku bombowego. Prowizorycznie na belkach ułożone szyny uginają się pod ciężarem pociągu.

Jutro tor będzie już doprowadzony do porządku — mówi konduktor.

Wzdłuż toru znajdują się w krótkich odstępach składy materiałów i miejsca zbiorne dla robotników, tak że w kilka minut po ataku lotniczym można przystąpić do naprawy uszkodzonej linii.

Przyjeżdżamy do Kantonu z półgodziennym opóźnieniem, o wpół do dwunastej w nocy. Prowizoryczne perony i hala dworcowa z desek wskazują na skuteczność ostatnich ataków japońskich. Nazajutrz, wczesnym rankiem udaje się na dwunaste piętro budynku Oy-kwan. Stąd widzę z jednej strony morze dachów, aż hen do pagórka Yut Sau Shan, a z drugiej — srebrzysta

pokoje wyciem syren.

Po godzinie rozlega się drugi sygnał i w czasie, gdy szybko zmierzam do hotelu — trzeci. Oznacza to, iż lotnicy osiągnęli granice miasta. Teraz obraz ulicy nagle się zmienia. Wszystko biegnie do schronów, a kupcy w pośpiechu zasuwają żelazne kraty przed sklepami. Ulubionym miejscem ucieczki jest rzeka, stanowiąca granicę między Shamenem, t. j. europejską dzielnicą, a miastem. Setki ludzi tłoczy się do wejść na obu mostach. Ale bramy są zamknięte i pilnie strzeżone przez straż. Tylko niektórym, zaopatrzoną w przepustki, wolno przejść. Tłoczca się ciżba nie jest niecierpliwa. Wystarczy im, że znajdują się w pobliżu bezpiecznej wyspy.

Cała powierzchnia rzeki Perłowej jest teraz pokryta małymi łodziami, które śpiesznie płyną w kierunku ujścia, gdzie panuje już straszny tłok. Jedna barka stoi obok drugiej, zajmując całą szerokość kanału. A tymczasem na rzece czekają na wjazd już setki innych łodzi.

Ledwo znalazłem się w hallu hotelowym, gdy dały się słyszeć pierwsze głucho uderzenia. Wspinam się na górę i staję przy oknie mego pokoju. Daleko na zachodzie widać kłęby dymu. Może znowu wzięto na cel linię kolejową, położoną w tych stronach. Samych lotników nie mogę w żaden sposób odkryć. Ukryci są za chmurami i tylko ukazują się wówczas, gdy opuszczają się nagle, zrzucając swój siejący zniszczenie, ciężar. Chińskiej artylerii przeciwlotniczej wcale nie słyszę. Nie słychać również huku dział, ustawionych na dachu naszego hotelu. Wszystko bowiem zagłusza warkot liczących karabinów maszynowych i huk wybuchających bomb.

A potym obraz jest znowu ten sam: tylko gdzieś świeże gruzy i kilku rannych i zabitych...

W niedzielę wybierzemy 6 posłów

którzy reprezentować będą Łódź i bronić interesów naszego miasta na terenie Sejmu. — Wszystkie organizacje społeczne wzywają swych członków do masowego udziału w wyborach

Za kilka dni już pójdziemy do urn, by dokonać wyboru posłów do nowego sejmu Rzeczypospolitej. W tym ważnym dla życia państwowego dniu 6 listopada nie zabraknie nikogo w lokalu wyborczym. Wszyscy, świadomi swych obowiązków wobec państwa, wezmą udział w głosowaniu niedzielnym.

Napięcie akcji wyborczej sięga już punktu kulminacyjnego. Napięcie propagandy wzrasta coraz bardziej, coraz więcej afiszów, plakatów, odezwy i wezwań pokrywa mury domów. Tysiące ulotek rozdaje się na ulicach. W czwartek zorganizowane mają być specjalne komitety domowe, których zadaniem będzie uświadomienie społeczeństwa, iż

głosowanie do sejmu jest nie tylko prawem, ale i obowiązkiem obywatelskim. Szczególna propaganda prowadzona jest przez komitety, popierające kandydatury Milewskiego, Dutkiewicza, Macińskiego, Wadowskiego. Sadząc z zainteresowania, które przejawia się w tłumnym przybywaniu na wiece i zebrania przedwyborcze, spodziewać się należy w niedzielę dużej frekwencji.

W czwartek odbędzie się odprawa przewodniczących obwodowych komisji wyborczych, na której otrzymają oni kartki z nazwiskami kandydatów, koperty, oraz cały materiał wyborczy.

Jak się odbywa głosowanie

W dniu wczorajszym główna komisja wyborcza wydała instrukcje w sprawie sposobu głosowania w nadchodzącą niedzielę. Głosowanie trwać będzie od 9-ej rano do 9 wiecz. bez przerwy. W dniu głosowania nie wolno wygłaszać przemówień, rozdawać ulotek, ani też w inny sposób agitować, zarówno wewnątrz jak i zewnątrz lokalu wyborczego w promieniu 100 metrów. Nie wolno też wchodzić do lokalu wyborczego osobom, nie biorącym udziału w głosowaniu lub czynnościach wyborczych.

Głosowanie odbywać się ma w następujący sposób: wyborca wymienia wobec komisji obwodowej swe imię, nazwisko i adres. Gdy zostanie sprawdzony, że jest wciągnięty do spisu, otrzymuje on kopertę urzędową i kartę do głosowania. Wyborca oznacza następnie kreskami na karcie nazwiska dwóch kandydatów, na których pragnie oddać głos, poczyniwszy włożeniu karty do koperty, wręczy ją przewodniczącemu, który w jego obecności wrzuci kopertę do urny. W lokalach wyborczych ustawione muszą być osłony, zabezpieczające tajemnicę głosowania.

Karta do głosowania zawierać ma numer i nazwę okręgu wyborczego oraz numery porządkowe, imiona i nazwiska kandydatów na posłów, wydrukowanych w kolejności umieszczenia ich na liście, tudzież objaśnienie dla wyborcy o sposobie wypełnienia karty. O godz. 21 przewodniczący zarządzi

zamknięcie lokalu wyborczego, poczyniwszy komisja wyborcza niezwłocznie przystąpi do ustalenia wyniku głosowania. Nieważne są karty do głosowania wrzucone do urny bez kopert lub w kopertach nieurzędowych, karty nieopatrzone pieczęcią okręgową komisji wyborczej i karty wypełnione przez wyborcę niewłaściwie. Z kilku kart znalezionych w kopercie, jednakowo wypełnionych, będzie uznana tylko jedna karta, jeśli natomiast w kopercie będzie kilka kart, różnie wypełnionych, wszystkie uznane będą za nieważne.

Po sporządzeniu protokołu z wyniku wyborów, obwodowa komisja przesyła go natychmiast z całym materiałem do okręgowej komisji wyborczej, która z kolei ustali wynik głosowania w okręgu i przyzna mandaty dwóm kandydatom na posłów, którzy otrzymali największą ilość głosów, nie mniej jednak niż po 10 tysięcy.

Jeżeli żaden z kandydatów w danym okręgu nie otrzyma 10.000 głosów, w ciągu trzech miesięcy zarządzane będą w tym okręgu nowe wybory.

Główna komisja wyjaśnia dalej, że każdy z wyborców ma prawo głosowania na dwóch kandydatów przez postawienie kresek przy ich nazwiskach, nie zależnie od tego, na którym miejscu kandydaci ci stoją. Jeśli wyborca wogóle nie wypełni kartki, nie postawi kreski przy nazwiskach, oznacza to, że nie głosuje na żadnego z kandydatów, stojących na pierwszym i drugim miejscu listy. Wyborca, który stawia kreskę tylko przy jednym nazwisku, tym samym pozbawia się części swego prawa głosowania.

Wszyscy do urn wyborczych

Centralne stowarzyszenie kupców i przemysłowców województwa łódzkiego, Piotrkowska 10, wydało odezwy do swych członków, wzywając ich do gromadnego udziału w głosowaniu do sejmu w dniu 6 listopada we wszystkich okręgach wyborczych.

W ciągu trzech ostatnich dni odbyły się walne zebrania w szeregu organizacji pracowniczych. M. in. odbyły się zebrania w związkach zawodowych pracowników sądowych i prokuratorskich, niższych funkcjonariuszy państwowych i pracowników bankowych. Na zebraniach, po wysłuchaniu referatów i przemówienia kandydata na posła Józefa Milewskiego, powzięto uchwały za masowym udziałem w wyborach i poparciem kandydatur pracowniczych w okręgu 16 — Józefa Milewskiego, a w okręgu 17 — Edwarda Dutkiewicza.

Zjednoczony żydowski komitet wyborczy dla okręgu 15 zwołał na dziś na godz. 10 rano do sali Teatru Polskiego przy ul. Cegielnianej 27 wiec wyborczy, na którym mowa programowa wygłosi kandydat Żydów, L. Mincherz, przez gminy żydowskiej.

Równocześnie komitet przystąpił do montowania komitetów rejonowych dla poszczególnych obwodów, celem poparcia kandydatury b. posła Mincherza w okręgu 15.

Dziś odbędzie się wielki wiec zwołany przez związek b. ochotników Wojsk Polskich. Przemówienia na wiecu wygłoszą kandydaci na posłów Wadowski, Wymysłowski i Milewski.

Zarząd Stowarzyszenia Kupców m. Łodzi, ul. Piotrkowska 73, wzywa swoich członków, jak również i ogół kupiectwa żydowskiego do wykonania obywatelskiego obowiązku przez udział w głosowaniu w dniu 6 listopada r. b. do sejmu we wszystkich okręgach wyborczych.

Na zebraniu członków Legii Inwalidów Wojennych Wojsk Polskich zapadła następująca uchwała:

„Legia Inwalidów Wojennych Wojsk Polskich im. gen. J. Sowińskiego Kompania w Łodzi jako organizacja społeczna i apolityczna, wzywa wszystkich swych członków do wzięcia udziału w wyborach do Izby Ustawodawczej według własnego sumienia i przekonania“.

Zjednoczenie Niemców w Polsce pod jego żywą propagandę wyborczą wśród społeczeństwa niemieckiego. Zjednoczenie nie jest, jak wiadomo, organizacją demokratyczną, zwalczającą „Volksverband“ i „Jungdeutsche Partei“. W odezwach do swych członków Zjednoczenie nawołuje do masowego udziału w wyborach i poparcia kandydatur OZN.

W ciągu ostatnich dwóch dni Zjednoczenie wydało szereg ulotek, odezwy i afiszów. Codziennie organizuje po kilka zebrań. Jak nas informują jednak z zarządu Zjednoczenia, organizacja napotyka w swej akcji na poważne przeszkody ze strony sił porządkowych elementów niemieckich, które wyrzucają kolporterom odezwy, a w ostatnią niedzielę na tym tle powstała bójka przed kościołem św. Jana. (s)

CHRONIĆ się przed grypa, angina i chorobami z przebiegiem

STOSUJ

ANACOT

DR. A. WANDER S.A. KRAKÓW.

KRONIKA

Listopad

1

Wtorek

Dzień Wszystkich Św.	
Jutro Dzień Zaduszny	
Wschód słońca	6.30
Zachód słońca	16.10
Wschód księżyca	13.38
Zachód księżyca	00.00
Długość dnia	9.55
Ubytek dnia	7.08

Już jest

Pilzner w „Tivoli“

Krótkie wiadomości

ZWALCZANIE GRUŻLICY wśród dzieci szkolnej było przedmiotem narad lekarzy specjalistów, współpracujących z sekcją higieny szkolnej. Na konferencji postanowiono prześwietlić Rentgenem wszystkie dzieci z tych klas, w których stwierdzono wypadek gruźlicy i otoczyć dzieci, podejrzane o gruźlicę specjalną opieką lekarską.

KONTROLE DOMÓW ŁÓDZKICH przeprowadzają obecnie uprawnieni inżynierowie-architekci, angażowani przez właścicieli nieruchomości. Kontrola ma zapobiec nieszczęśliwym wypadkom budowlanym. Inżynierowie, po zbadaniu, wystawiają świadectwa, czy dom wymaga, czy też nie wymaga gruntownego remontu.

PRELIMINARZ BUDŻETOWY MIASTA na rok 1939 — 40 już jest w opracowaniu poszczególnych wydziałów magistratu, a w grudniu wejdzie pod obrady kolegium. Nowy preliminarz przełomany będzie do rozpatrzenia i uchwalenia już nowej radzie miejskiej z wyborów, chyba, że ewentualne protesty wyborcze opóźnią ukonstytuowanie się rady.

JUTRO, W ŚRODĘ, do rejestracji rocznika 1918 zgłosić się winni w wydziale wojskowym zarządu miejskiego mężczyźni, zamieszkałi na terenie V-go komisariatu, o nazwiskach na litery: A, B, oraz zamieszkałi na terenie XII komisariatu policji, o nazwiskach na litery: A, B, C, D, E, F, G, H, Ch, I, J.

Osobiste

Dr. Tatiana Rozenblat, lektor języka włoskiego na W. W. P., uzyskała doktorat romanistyki na Uniwersytecie Florenckim.

Chroni przed poślizgnięciem

zapewnia elastyczny, lekki chód

Skórguma

Sanok

WODOSZCZELNA — TRWAŁA

Porządek i ład na cmentarzach

będą zapewnione. — Zarządzenia przeciw żebrakom. — Komunikacja tramwajowa

W związku z dzisiejszym dniem Wszystkich Świętych, w którym jak co roku tłumy podążą na cmentarze, by złożyć hołd prochom i pamięci swych bliskich Zmarłych, władze wydały specjalne instrukcje, celem zabezpieczenia porządku na cmentarzach oraz zapewnienia wygodnej i bezpiecznej komunikacji.

Na cmentarzach dyżurować będzie 8 oddziałów policyjnych, które kierować będą ruchem kołowym i pieszym. Towarzystwo przeciwżebrackie wysłało swych przedstawicieli na wszystkie cmentarze, aby oczyścić je od żebraków zawodo-

wych, które co roku w dniu tego święta, stają się prawdziwą plagą.

Ruch tramwajowy na liniach, prowadzących na cmentarze, będzie znacznie zwiększony, wozy tramwajowe odchodzić będą co trzy minuty.

Na starym cmentarzu katolickim o godz. 4 po poł. odbędzie się uroczystość żałobna na grobach poległych policjantów. W czasie uroczystości p. wojewoda Józewski złoży wieniec. W godzinach wieczornych odbędą się podobne uroczystości na grobach wojskowych na starym cmentarzu na Dołach i na Zarzewie. (t)

W dniu 31 października 1938 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarł

B. P.

LUDWIK HIRSZBERG

przeżywszy lat 80

Odprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku odbędzie się we wtorek, d. 1-go listopada, o godzinie 1-ej p.p. z domu przedpożrzebowego na cmentarzu żydów żydowskim, o czym zawiadamia

Stroskana Rodzina

Pożegnanie wicewojewody Wendorffa

Wczoraj w sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego odbyło się pożegnanie ustępującego wicewojewody p. Stefana Wendorffa.

Uroczystość, na którą przybył p. wojewoda H. Józewski w towarzystwie wicewojew. inż. Jellinka, zgromadziła urzędników Urzędu Wojewódzkiego, starostów grodzkiego i powiatowego oraz pp. naczelników wydziałów i komentantów wojew. i grodzkiego P. P. i t. d.

P. wicewojewodę Wendorffa pożegnał serdecznym przemówieniem p. wojewoda Henryk Józewski, charakteryzując owocną działalność wicewojewody Wendorffa i życzył mu dalszej jeszcze długiej pracy dla dobra Ojczyzny.

P. naczelnik dr. Stanisław Wrona żegnał wicewojewodę Wendorffa w imieniu naczelników wydziałów i urzędników Urzędu Wojewódzkiego, podnosząc wiele rzeczowe, a zawsze serdecznie ustosunkowanie się wicewojewody Wendorffa do wszelkich problemów, jakie urzędowanie czy życie urzędnicze nastęrczało.

W imieniu Stow. Urzędników Państwowych pożegnała p. wicewojewodę Wendorffa p. Gastmanówna Irena i w imieniu niższych funkcjonariuszy p. Białkowski.

P. wicewojewoda Wendorff dziękował zebranym za współpracę i za lojalne i serdeczne ustosunkowanie się doń urzędników.

Wspólne zdjęcie zakończyło uroczystość.

Dzień Oszczędności w Łodzi

W dniu wczorajszym z racji dorocznego międzynarodowego Dnia Oszczędności, zorganizowane zostały w Łodzi, staraniem komitetu obywatelskiego specjalne uroczystości. Gmachu instytucji kredytowych, PKO, KKO, banków spółdzielczych i t. d. zostały przystrojone flagami, zieloną i transparentami.

Na ulicach krążyły samochody, oblepione afiszami i plakatami, nawołującymi do oszczędności. W kinach wyświetlano specjalne filmy, a w szkołach i szeregach organizacji odbyły się akademie. (1)

Bójka na zabawie

Podczas niedzielnej zabawy w lokalu Towarzystwa Śpiewaczego przy ulicy Piotrkowskiej 92, w czasie bójki odniósł Bolesław Zieliński, zam. przy ul. Lutomierskiej 100 ciężkie uszkodzenie ciała i został przewieziony do szpitala w Radogoszczu w stanie ciężkim.

Wczoraj w związku z tą napaścią zostali zatrzymani przez policję: Jan Majewski (Młynarska 42), Stanisław Staszynski (Pocztowa 12), Władysław Krause (Brukarska 5) i Władysław Klimczak (Wodna 5).

Dochodzenie prowadzi wydział Siedziwy. (1)

CASINO
Pocz. 12, 2, 4, 6, 8, 10
GRANICA

Nieodwołalnie ostatni dzień!

Wg. powieści Z. NALKOWSKIEJ
W r. t.: BARSZCZEWSKA-ZELICHOWSKA PICHELSKI
Ceny miejsc znacznie niższe!
Na poranki o g. 12 i 2 od **85 gr.**
Na pozost. seanse od **1⁰⁹ zł.**

Echa włamania do składów f-my „Łódzko-Lyński Przemysł Jedwabniczy”. — Wyrok sądu

W nocy z 4 na 5 listopada r. b. dokonali początkowo nieujawnieni sprawcy zuchwałego włamania do składów firmy „Łódzko - Lyński Przemysł Jedwabniczy”. Przez wybity otwór w murze złodziejce wynieśli 50 sztuk jedwabiu wartości około 14.000 zł.

W dniu 14 lipca wpłynął do władz anonim, donoszący, iż kradzieży dokonali 27-letni Wacław Abratkiewicz, szofer taksówki i 25-letni Zbigniew Luda, z zawodu malarz pokojowy, pięciokrotnie karany za kradzieże.

Dochodzenie potwierdziło treść ano-

nimu, bowiem szofer Blaszczyk zeznał, iż Luda prosił go, by w nocy, w której dokonana została kradzież, przybył na postój przy ul. Legionów, a będzie miał kurs. Gdy Blaszczyk nie przybył — Luda czynił mu wyrzuty, że przez niego nie zabrali większego jeszcze transportu.

Luda tłumaczył się przed sądem, że Blaszczyk oskarża go przez zemstę za to, że romansował z jego żoną. Obaj nie przyznali się do winy.

Sąd skazał Ludę na dwa i pół roku wzięcia, a Abratkiewicza — na rok i 6 miesięcy wzięcia. (1)

Strzały na ul. Nowomiejskiej

Napastnik oskarżył niesłusznie 3-ch na adniętych

W dniu 15 listopada został przechodzący ul. Nowomiejską Eliaz Ginger zaczepiony przez jakiegoś osobnika, który obrzucił go stekiem wyzwick, a następnie strzelił w jego kierunku, raniąc go w nogę.

Izrael Szwarz i Bencjon Rozen, towarzysząc Gingerowi, rzucili się za napastnikiem w pogoń, jednak ujął go nie zdołali.

Po kilku dniach od tego zajścia — zauważył Szwarz na ul. Zgierskiej człowieka, który strzelił do Gintera. Nieznajomy wszedł do piwiarni. Szwarz zwrócił się do komisariatu, opisał przebieg napaści i w rezultacie napastnik — Szwarzpan Dziarmaga — został aresztowany.

Legitymowany w komisariacie Dziarmaga podał, że Szwarz i dwaj pozostali usiłovali go okraść i że strzelił do nich w obronie własnej.

Wyjaśnienia Dziarmagi spowodowały, że sprawa wzięła od razu inny obrót: dochodzenie, zamiast przeciwko niemu o napaść i strzelanie — wytoczone zostało przeciwko trzem meldującym o usiłowanie kradzieży.

Sprawa znalazła się wczoraj na wokandzie sądu grodzkiego.

Dziarmaga składał przed sądem wyjaśnienia b. mętne i trzej oskarżenia przezeń niesłusznie przechodnie zostali wczoraj przez sąd uniewinnieni. (1)

Operacja odmładzająca... w paszporcie

Sąd skazał tancerkę na miesiąc aresztu z zawieszeniem kary

Czy niewiasta, licząca lat 27 i — co nie jest bez znaczenia — posiadająca za wód tancerki w nocnych lokalach, zyska wiele, gdy ujmie sobie oczywista na papierze, dwa lata?... Wydaje się, że gdy owym papierem jest dowód osobisty, o który przecież nikt z podziwiających kunszt tancerki nie pyta — rzecz jest bez znaczenia.

Innego była zdania panna Kaziemiera S., występująca w ciągu października w jednym z nocnych lokalów łódzkich.

Gdy dowód osobisty panny S. znalazł się w ręku urzędnika, prowadzącego meldunki — zauważył doświadczony funkcjonariusz, iż w paszporcie dokonana została kuracja odmładzająca: rok urodzenia został z 1911 przerobiony na 1913.

Od dnia premiery filmu

„ZAKOCHANA PANI!”
z FRED ASTAIREM I GINGER ROGERS

W KINIE
PALACE
na wszystkich dancngach i five'ach
Łódź tańczy... Yam!! 80 gr.

Dziś o g. 12 i 2 PORANKI od

KINO
EUROPA
Pocz. g. 4, 6, 8, 10
Ceny miejsc na poranki i wszystkie pozostałe seanse od **80 gr.**

Fascynujący film z minionych dni niedalekiej przeszłości
FLORIAN
wg. najnowszej powieści Marii Rodziewiczówny
z Kazimierzem Junoszą Stepowskim na czele kapitałnej obsady artystycznej

IKP—Geyer 16:0 (6:4)**Augustynowicz pokonany przez Spodenkiewicza**

Ciekawie zapowiadający się mecz bokserki o drużynowe mistrzostwo okręgu IKP — Geyer, rozegrany został tylko w pięciu wagach jako towarzyski. Drużyna Geyera nie wystawiła bowiem zawodników do wag lekkiej i ciężkiej, a w wadze muszej Usielski wykazał 150 gramów nadwagi. Wobec zdekompletowania zespołu Geyera IKP uzyskał zwycięstwo walkowerem w stosunku 16:0. Mecz towarzyski rozegrany został tylko w pięciu wagach, bowiem IKP dla odmiany wystawiło reprezentanta w wadze półciężkiej. Tego rodzaju lekceważenie publiczności naraża na szwank prestiż pięściarstwa łódzkiego. ŁOZB powinien bezwzględnie wkroczyć w tę sprawę i wyciągnąć konsekwencje w stosunku do klubów, które świadomie czy nieświadomie wprowadzają w błąd publiczność.

Spotkanie towarzyskie zakończyło się zwycięstwem IKP w stosunku 6:4. Obfitowało ono w sensację wielkiego kalibru, nieoczekiwanie bowiem pokonany został mistrz Łodzi wagi piórkowej Augustowicz w walce ze Spodenkiewiczem.

Walka miała przebieg dramatyczny począwszy od drugiej rundy.

Początkowo przeważa Augustowicz, nieoczekiwanie jednak zostaje on czysto trafiony w szczękę i idzie na deski do 4. Pięściarz Geyera jest zamroczony i z trudem wytrzymuje od końca rundy. W trzecim starciu Spodenkiewicz demoluje Augustowicza, objając go bez przerwy. Augustowicz idzie jeszcze raz na deski, przegrywając wysoko na punkty.

Poza tym Szwed wygrał na punkty z Usielskim. W trzeciej rundzie walka zostaje przerwana z powodu rozcięcia brwi Usielskiemu.

W kocięciu Marcinkowski nokautuje w trzeciej rundzie Wilnian na Bagińskiego. W lekkiej Mikołajczyk wygrywa wysoko na punkty z Pikiem, wreszcie w półśredniej Ostrowski zwycięża Więckowskiego.

Sędziował słabo w ringu p. Sierota.

Reprezentacja Polski na mecz z Irlandią

Warszawa, 1 listopada.

Kapitan związkowy p. Kałuża ustalił wczoraj skład reprezentacji piłkarskiej Polski na mecz z Irlandią.

Przedstawia się on następująco: Madejski, Szczepaniak, Galecki, Góra, Nytz, Dytko, Piec, Piontek, Wostal, Wilimowski, Wodarz.

Jest to więc idetyczny zespół z tym, który walczył ostatnio z Norwegią.

Graczy zapasowych p. Kałuża ustalił dopiero jutro, nie ulega jednak wątpliwości, że pojada: Mrugała, Gemza, Piec II. — Nieznany jest dotychczas tylko rezerwowy napastnik.

Dwaj kolarze łódzcy zaproszeni do Berlina

Z Berlina nadeszło zaproszenie dla dwóch kolarzy łódzkich na wielkie międzynarodowe zawody torowe w krytej hali. Zaproszony został przede wszystkim wicemistrz sprinterski Polski Jędrzejewski z KPZjednoczone, zaś nazwisko drugiego kolarza w zaproszeniu nie jest wymienione, gdyż wybór jego Związek Niemiecki pozostawia do uznania ŁOZK. Kolarze łódzcy z zaproszenia najprawdopodobniej skorzystają.

Pomnik Elizy Orzeszkowej, ufundowany przez nieznaną osobę, stanął w parku Praskim w Warszawie

Z Warszawy donoszą:
Wczoraj o godz. 1-ej po p., w obecności komisarycznego prezydenta m. st. Warszawy, Stefana Starzyńskiego nastąpiło odsłonięcie pomnika Elizy Orzeszkowej. Pomnik umieszczony jest w parku Praskim.

Najciekawszą jednak rzeczą są dzieje powstania tego monumentu. Przed kilkoma miesiącami do znanego artysty-rzeźbiarza, prof. Henryka Kuny zadzwonił jakiś nieznajomy, prosząc o wykonanie popiersia Orzeszkowej. Osobę swą nieznany ofiarodawca pragnął zachować w tajemnicy. Następnego dnia prof. Kuna otrzymał honorarium przekazem pocztowym.

Jednocześnie do prez. Starzyńskiego nadszedł list, w którym nieznany funda-

tor prosi, aby pomnik ustawiono w jednym z parków stolicy, gdzie ucześniejsza uboższa ludność. Wybór padł na park Praski, w którym dotąd nie ma ani jednej rzeźby.

Po przemówieniu prez. Starzyńskiego pomnik odsłoniła Anna Parandowska - Szelańska, zasłużona działaczka społeczna. W imieniu Polskiej Akademii Literatury przemawiała Zofia Nałkowska.

Pomnik wykonany jest z marmuru i granitu. Na 2-metrowym postumencie mieści się popiersie Orzeszkowej. Pośrodku wyryte są dwie złote myśli autorki „Nad Niemnem”: „Społeczeństwo ludzkie trwa tylko przez sprawiedliwość”, oraz „Wierzę, że nienawiści umilkną”.

Prochom bohatera powstania 1863 r.

s. p. gen. Edmunda Taczanowskiego, Łódź odda dziś hołd

Dzisiaj przejedzie przez Łódź specjalny wagon-kaplica z prochami bohaterskiego naczelnika oddziałów powstańczych 1863 roku na ziemiach dawnego województwa kaliskiego i mazowieckiego s. p. generała Edmunda Taczanowskiego. Pociąg przejeżdżający przez dworzec Łódź-Kaliska, zatrzyma się tylko na 8 minut.

W związku z tym, zarząd grodzki Federacji PZO, wezwał wszystkich członków związków — Legionistów, Peowików, Kaniowczyków i Żeligowczyków, Murmańczyków, Legionistów formacji pułaskiej, Legionistki, weteranów b. armii polskiej we Francji, b. wojskową straż kolejową, ochotników wojennych Armii Polskiej, marynarzy rezerwy, powstańców wielkopolskich, powstańców śląskich, oficerów rezerwy, podoficerów rezerwy, aby przybyli na zbiórkę w dniu dzisiejszym o godz. 9.30 na stację Łódź-Kaliska, gdzie odbędzie się manifestacja i oddanie hołdu prochom gen. Taczanowskiego.

Dar dla Armii

CKM od pracowników i robotników browaru Succ. K. Anstadta

W niedzielę, na terenie browaru i fabryki kwasu węglowego Sukcesorów K. Anstadta, Sp. Akc., odbyła się uroczystość przekazania pułkowi łódzkiemu ciężkiego karabinu maszynowego wraz z zaprzęgiem, ufundowanego przez pracowników i robotników firmy.

Wręczenia ufundowanego sprzętu dokonali imieniem zarządu firmy dyr. A. Delnitz, w imieniu pracowników umysłowych p. R. Szulc, oraz w imieniu robotników, p. Szczepaniak. Odbioru sprzętu wojennego w imieniu D. O. K. dokonał major Raczkowski.

Dla upamiętnienia tej podniosłej uroczystości, obecni wpisali się do złotej księgi firmy, poczem zarząd firmy podejmował żołnierzy, robotników i zaproszonych gości. (u)

Właściciele kin na FON

Z inicjatywy członków odbyło się w dniu 31 października 1938 r. zebranie Polskiego Zrzeszenia Teatrów Świetlnych Województwa Łódzkiego, na którym jednomyślnie uchwalono ufundować na rzecz Armii wóz sanitarny z całkowitym wyposażeniem, jako dar ogółu właścicieli kin województwa łódzkiego w 20-tą rocznicę odzyskania Niepodległości.

Przeciwnik od **BOLU GŁOWY**
Dla dorosłych ze znieczulaczem
KOWALSKINA
Kłuje się również
PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPIE i KATARZE

Tylko rzeczywiście łagodne mydło czyni cerę piękną i delikata!

Badane dermatologicznie

MYDŁO ELIDA

Równocześnie zarząd Federacji wezwał wszystkie związki i organizacje oraz całe społeczeństwo łódzkie, by wzięło do najliczniejszy udział w tej podniosłej uroczystości. (i)

Kandydaci do rady miejskiej

Wczoraj złożyły listy: Stronnictwo Pracy i Stronnictwo Narodowe.—Ostatni dzień sprawdzania spisu wyborców

W dniu wczorajszym główna komisja wyborcza do rady miejskiej przyjmowała w dalszym ciągu listy kandydatów na radnych od poszczególnych komitetów. Charakterystycznym szczegółem jest, że mimo, iż na składanie list kalendarzy wyborczy przewiduje za ledwie trzy dni, dotychczas wpłynęły tylko cztery listy — dwie w sobotę i dwie wczoraj. Ponieważ do akcji wyborczej stanąć ma 16 komitetów i bloków, należy oczekiwać, iż w środę przewodniczący głównej komisji wyborczej otrzyma ponad 10 list.

Wczoraj listy kandydatów złożyły Stronnictwo Pracy oraz Stronnictwo Narodowe. STRONNICTWO PRACY złożyło listy dla dwunastu okręgów, z wyjątkiem I. Listy te otrzymały numer porządkowy — 3. STRONNICTWO

NARODOWE złożyło listy dla wszystkich trzynastu okręgów i otrzymało numery porządkowe — dla okręgu I — 3, a dla okręgów pozostałych — 4.

Czołowymi kandydatami Stronnictwa Pracy są: w okręgu II — Antoni Stefan, Henryk Bóniewicz, w okręgu III — Ciesielski Mieczysław, Gabrysiak Józef, w okręgu IV — Oberle Piotr, Najder Antonina, w okręgu V — Kiciński Kazimierz, Rydlewski Teodor, w okręgu VI — Dudek Józef, Ciesielski Stefan, w okręgu VII — Sikorski Stefan, Kowalewski Władysław, w okręgu VIII — Kolasieński Stanisław, Jakubowski Edward, w okręgu IX — Pałkowski Tadeusz, Ogródowicz Czesław, w okręgu X — Grzywiński Józef, Gromek Franciszek, w okręgu XI — Król Franciszek, Bojski Mikołaj, w okręgu XII — Starzyński

Stanisław, Janiszewski Beniamin, w okręgu XIII — Jankiewicz Stefan, Sella Jan.

Czołowymi kandydatami Stronnictwa Narodowego są: w okręgu I — Marcinia Franciszek, Kamoda Józef, w okręgu II — Kofowski Witold, Znajek Bronisław, w okręgu III — Ciechański Stanisław, Kowalski Bronisław, w okręgu IV — Rostkowski Czesław, Dynek Stefan, w okręgu V — adw. Szwajler Franciszek, Bukowski Piotr, w okręgu VI — Czernik Antoni, Bilski Franciszek, w okręgu VII — Wyrzykowski Kazimierz, adw. Grochowski Bolesław, w okręgu VIII — Grzegorzak Leon, Rakowski Michał, w okręgu IX — Szulc Henryk, Musielewicz Stanisław, w okręgu X — Bednarczyk Leon, Kowalewski Karol, w okręgu XI — Adamiec Franciszek, Chojnacki vel Kotarski Jan, w okręgu XII — Olejnik Adam, Dembiński Marian, w okręgu XIII — Belka Antoni, Szwajdler Paweł.

Dzisiaj upływa termin sprawdzania list wyborców do rady miejskiej. Po raz ostatni listy te wyłożone będą do publicznego przeglądu dziś w godzinach od 10 do 12 w poł. i od 5 do 9 p. poł.

Przewodniczący głównej komisji wyborczej, wiceprezes sądu okręgowego Zychliński, — zlustrował działalność wszystkich okręgowych komisji wyborczych, interesując się dyżurami członków komisji, frekwencją sprawdzających spisy wyborców oraz ilością złożonych reklamacyj z powodu pominięcia w spisach.

Jak się okazało, spisy wyborców sporządzone są na ogół bardzo dobrze. Na kilka tysięcy osób, które przewiniły się przez lokale okręgowych komisji wyborczych, zgłoszono w ciągu pierwszych trzech dni 67 reklamacyj. (s)

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: M. Kasperkiewicz — Zgierska 54, A. Rychter i B. Łoboda — 11 Listopada 86, M. Zundolewicz — Piotrkowska 35, S. Bojarski i W. Schatz — ul. Przejazd 19, Cz. Ryteł — Kopernika 26, M. Lipiec — Piotrkowska 193, A. Kowalski i S-ka, Rzgowska 147.

RATUJECIE ZDROWIE!

Od dawna cierplisz na reumatyzm, każdą zmianę pogody odczuwasz w stawach, jesteś zły i apatyczny. Czy wiesz dlaczego?

Bo nie stosujesz **KLEROLU** który w cierpieniach reumatycznych przynosi prawdziwą ulgę.

W odróżnieniu od innych maści, zawierających tłuszcze, KLEROL-maść łatwo przenika przez pory skórne do organizmu.

KLEROL — płyn umożliwia kurację reumatyczną kąpielami, sprawiającymi przyjemność i ulgę. Nie czekajcie więc zbytecznie — ratujcie zdrowie.

KLEROL PRZECIW ARTRETYZMOWI I REUMATYZMOWI.

Do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

Dzieje grzechu Marii Magdaleny W.

Sąd uznał, że działała ona w stanie wyższej konieczności

Przed sądem okręgowym odpowiadała wczoraj 26-letnia Maria Magdalena W. oskarżona o podrzucenie swego nieślubnego dziecka w lokalu wydziału opieki społecznej.

Podrzutka, liczącego 4 miesiące, pozostawiła oskarżona w dniu 19 czerwca. Małeństwo było chore i miało gorączkę; władze miejskie umieściły je w szpitalu.

Oskarżona, już kilkakrotnie zabiegająca o zasiłek dla dziecka w wydziale opieki — została rychło ujęta i postawiono na stan oskarżenia.

Podsądna do winy się przyznała; dziecko było owocem stosunku z młodym jakimś człowiekiem, który dopiero, gdy W. była w ciąży, oświadczył jej, że jest żonaty i porzucił ją. Starła się o pracę, dostała ją, ale z dzieckiem pracować nie mogła i nie miała z czego żyć, ani tym bardziej, za co leczyć niemowlęcia.

Sąd pod przewodnictwem sędziego Swinarskiego uznał, że oskarżona działała w stanie wyższej konieczności i wydał wyrok uniewinniający. (l)

Dnia 6 listopada wszyscy do urn wyborczych!

Do głębi przejęty zgonem

ś. † p.

Konsula KAROLA EISERTA

Prezesa Zarządu Pabianickich Zakładów Włókienniczych dawn. R. KINDLER Sp. Akc.

składa wyrazy szczerzego współczucia synom Zmarłego, pozostałej Rodzinie Zarządowi oraz Dyrekcji Firmy

D. KARAFFKA

Z powodu zgonu

ś. † p.

KONSULA KAROLA EISERTA

wyrażamy szczerze współczucie p. Dyr. Harremu Eisertowi, Rodzinie oraz Zarządowi Firmy.

N. V. TEX Amsterdam

Głęboko dotknięci śmiercią

ś. † p.

KONSULA KAROLA EISERTA

składamy wyrazy szczerzego współczucia p. Dyr. Harremu Eisertowi, pozostałej Rodzinie oraz Zarządowi Firmy

**F-ma „SUROWIEC” Sp. z o.o.
ŁÓDŹ, GDAŃSKA 76.**

Z karty żałobnej

S. p.

Karol R. Eisert

W sobotę, dnia 29-go października, zakończył życie w Łodzi ś. p. Karol-Rajmund Eisert, jeden z najstarszych przemysłowców łódzkich, należący do pokolenia organizatorów przemysłu łódzkiego. Ś. p. Karol Eisert piastował godność konsula królestwa duńskiego i odznaczony był orderem Danneborg.

Zmarły urodził się 4-go kwietnia 1865 roku i otrzymał średnie wykształcenie techniczne. Po rodzica odziedziczył niewielkie przedsiębiorstwo, a mianowicie ręczną tkalnię towarów wełnianych, zgrzebnych i chustek.

Dzięki wyjątkowej pracy i zdolnościom rozszerzył tkalnię tę do rozmiarów dużej fabryki, która obecnie jest największym w kraju przedsiębiorstwem, wytwarzającym towary wełniane zgrzebne.

Zmarły rozbudował również i inne placówki gospodarcze, które zatrudniają obecnie około 4.000 robotników.

Ś. p. Karol Eisert był prezesem zarządu w licznych przedsiębiorstwach, a m. inn. w Zakładach Przemysłowych Karola Eiserta, sp. akc. w Łodzi, w sp. akc. J. John w Łodzi, w Bacon-Export Gniezno, sp. akc. w Łodzi i w Pabianickich Zakładach Włókienniczych, dawn. R. Kindler, sp. akc. w Pabianicach.

Zmarły był poza tym członkiem rady nadzorczej firmy „Warrant” sp. akc. w Łodzi i Banku Handlowego w Łodzi.

Ś. p. Karol Eisert rozwijał w dużym stopniu działalność charytatywną. Ufundował i utrzymywał Zakład dla Umysłowo Chorych w Łodzi, w którym obecnie przebywa ponad 50 chorych. Poza tym w wielkiej mierze przyczynił się do wybudowania nowego gmachu szpitala Sióstr Diakonów w Łodzi.

Dzięki finansowej pomocy zmarłego osada „Dłutów” wybudowała VII-klasową szkołę powszechną.

Zmarły był również od szeregu lat członkiem wspierającym Związku Strzeleckiego w Łodzi. Znacznymi kwotami zasilał również Zmarły wszystkie instytucje, opiekujące się biednymi i chorymi bez różnicy wyznania.

Z dziejów Łodzi

Dnia 1-go listopada 1920 roku po raz pierwszy w odrodzonej niepodległej Polsce odbyły się uroczystości na cmentarzach łódzkich ku uczczeniu pamięci poległych w bojach dopiero co zakończonej wojny o granice Rzeczypospolitej, bohaterów-łódzian. W obecności przedstawicieli władz wojskowych i administracyjnych oraz samorządowych odbyły się apele poległych na cmentarzach. Brały w tych uroczystościach udział olbrzymie tłumy społeczeństwa.

Między innymi sprowadzono do Łodzi zwłoki trzech bohaterów, którzy zginęli pod Radzymińcem: ś. p. kpt. Stefana Pogonowskiego, por. Benedykta Pęczkowskiego i Jerzego Rosenblatta. Do czasu szczątki tych trzech bohaterów spoczywają obok siebie na starym cmentarzu.

Z powodu zgonu

ś. † p.

Konsula Karola Eiserta

pozostałej Rodzinie oraz Zarządowi i Dyrekcji Firmy wyraża szczerze współczucie
SZ. J. TYSZBEROWICZ

Głęboko wzruszony zgonem ś. † p.

Konsula KAROLA EISERTA

wyrażam szczerze współczucie pozostałej Rodzinie, Zarządowi oraz Dyrekcji Firmy

DAWID JANOWSKI

Ze smutkiem zawiadamiamy o zgonie naszego długoletniego przedstawiciela

B. P.

MAURYCEGO LIBRACHA

Pozostałej Rodzinie wyrażamy nasze najgłębsze współczucie

FABRYKA WYROBÓW PAPIEROWYCH

„WES-O-MILL”

Kraków, ul. Gliniana 24.

Radioprogram

WTOREK, dnia 1-go listopada 1938 r.

7.15-7.20: Pieśń „Ave Maria”. 7.20-8.00:

Koncert poranny w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Lwowskiej pod dyr. Tadeusza Seredyńskiego (ze Lwowa). 8.00-8.15: Dziennik poranny. 8.15-9.00: Muzyka (płyty z W-wy). 9.00-

11.45: Transmisja nabożeństwa z Rybnika (przez Katowice). Kazanie wygłosi ks. prof. Józef Jasiewicz. Po nabożeństwie około godz. 10.30 Koncert Zyczeń Łódzkiej Rodziny Radiowej. 11.45-

11.57: XI Ogólnopolski Zjazd Kół Misyjnych — reportaż Jerzego Sawickiego.

11.57-12.03: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.

12.03-13.00: Poranek muzyczny. Wykonawcy: Orkiestra symfoniczna m. Poznania pod dyr. Zygmunta Latoszewskiego, J. Madeja — klarnet.

13.00-13.17: „Z zaświatów” — opowiadanie autentyczne Jana Szczepkowskiego. 13.17-14.45: Muzyka obiadowa. Wykonawcy: Orkiestra pod dyr. Adama Hermana, Ludmiła Berkwiówna — fortepian i Marceli Kauffler — tenor. 14.45-15.00:

„Mam 13 lat” — powieść Janiny Morawskiej dla młodzieży. 15.00-15.25: Audycja dla wsi: 1) „Na Wszystkich Świętych” — felieton red. Antoniego Zachemskiego. 2) Pierwszy obowiązek rolnika” — pogadanka, wygłosi dr. Stanisław Rostworowski (z Poznania). 15.25-16.00:

„O muzyce i muzykach” — „Kwartet jako jeden z typowych zespołów kameralnych”. Wykonawcy: Kwartet smyczkowy Konserwatorium Prelekcja: prof. Bronisław Nagujewski. 16.00-16.30:

„Z pieśnią po kraju” — audycja prowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 16.30-17.00: Recital fortepianowy w wykonaniu Zofji Rabczewiczowej. 17.00-17.50: Teatr Wyobraźni: „Z tamtego świata” — poemat Marii Konopnickiej, w radiofonizacji Michała Meliny. Ilustracja muzyczna T. Z. Kasserna (z Poznania).

17.50-19.20: Koncert popularny. Wykonawcy: Orkiestra Rozgłośni Poznańskiej pod dyr.

E. Raabego, Felicia Kurowiakówna — mezzosopran, Tadeusz Tułasiewicz — cello, „Piątka Poznańska” i Władysław Rączkowski — akompaniament (z Poznania).

19.20-19.50: Transmisja z cmentarza Obrońców Lwowa na Łyczakowie.

19.50-20.15: „Zaduszki” poemontaż w oprac. J. Bujalskiego z udziałem art.-dramatyczna i chóru recyt.

20.15-20.30: Muzyka (płyty)

20.30-21.00: Zbiorowe wiadomości sportowe. — Dziennik wieczorny. — Wiadomości meteorologiczne. — Nasz program

21.00-22.00: Stanisław Moniuszko: „Widma” — sceny liryczne podług poematu Adama Mickiewicza „Dziady”. Wykonawcy: Chór mieszany „Hasło” i Orkiestra symfoniczna pod dyr. Jana Zebrowskiego, Zofia Wyleżyńska — sopran, Antoni Kwicień — baryton, Edward Romanowski — bas-baryton (z Wilna).

22.00-22.15: „Od autobiografii do powieści” — szkic literacki Hieronima Michalskiego.

22.15-23.00: Włoskie sonaty skrzypcowe w wykonaniu Ireny Dubiskiej — skrzypce i Jerzego Lefeld — fortepian.

23.00-23.05: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

18.00- WIEŻA EIFFLA: Koncert symf.

19.45- HI-VERSUM II: Recital fortepianowy Imre Ungara.

20.05- RADIO ROMANIA: Koncert symf.

20.30- BUDAPEST: Koncert orkiestrowy.

20.30- LONDYN Reg.: „Love in the Stocks” — ballada operowa V. Williamsa

20.30- BERLIN: „Alzira” — opera Verdiego

21.00- MEDIOLAN: „Oberon” opera Webera

21.30- LYON: Koncert symfoniczny.

21.30-46zet -c g-Oi shrdlu etaoin cmfwp w

TEATR POLSKI
(Cegielniana 27).

Dziś o godz. 4-ej po poł. komedia heroldowa „Cyrano de Bergerac”.

W środę Teatr nieczynny.

TEATRY: POPULARNY I W SALI GEYERA. Dziś o godz. 8.15 wiecz. w Teatrze Popularnym „Skalmierzanki”.

W sali Geyera dziś o godz. 4.30 po poł. sztuka K. H. Rostworowskiego „Przeprawadka”, a wieczorem o godz. 8-ej arcydzieło Fredry „Pan Jowialski”.

„BURZA” SZEKSPIERA W FILHARMONII. Dziś o godz. 4.15 po poł. i 9.15 wiecz. arcydzieło Szekspira „Burza”, w inscenizacji Leona Schillera — Bilety od nabycia w kasie Filharmonii.

Kronika radiowa

ZADUSZKI

święto Umarłych. Kłoniemy głowy w zadumie i wspominamy w głębokiej ciszy tych, którzy odeszli od nas. Ale pamięć o nich przedłużamy w modlitewnym nastroju, odwiedzając miejsca ich wiecznego spoczynku. Niezapomniany nastroj tych chwil. Płynnie niekończąca się fala ludzka na cmentarzu. Odwiedzamy bliższych i najbliższych.

W tym dniu, t. j. 1-go listopada, w dzień Wszystkich Świętych Rozgłośnia Łódzka o godzinie 19.50 nadaje specjalną audycję, poświęconą tym, którzy odeszli. Będzie to poemontaż w opracowaniu Jerzego Ronard-Bujańskiego, w wykonaniu artystów dramatycznych i chóru recytatorskiego. Udział biorą Barbara Ludwiżanka, Celina Niedźwiecka, Stefan Wroncki i Zdzisław Szymański. Usłyszemy nastrojowe wiersze Józefa Aleksandra Galuszka, Adama Grzymały-Siedleckiego i innych.

TRANSMISJA Z CIERLICKA DLA RADIO-SŁUCHACZY.

W dniu Wszystkich Świętych o godz. 9-ej Polskie Radio nada transmisję z Cierlicka ze Złotu Aeroklubów Polski oraz uroczystego ścienienia wieńca na grobie bohaterów-łódzian Żwirki i Wigury. Przy mikrofonie sprawodawczym dyr. Ligoś.

RADIOWE SŁUCHOWISKO MUZYCZNE.

Dnia 1-go listopada o godz. 17.00 w dniu Wszystkich Świętych radiosłuchacz całej Polski usłyszy z Poznania słuchowisko muzyczne p. t. „Z tamtego świata”, opracowane według poematu Marii Konopnickiej. Utwór ten będzie miał charakter oratorium, w którym weźmie udział słynny dzisiaj w całej Europie Chór Katedralny pod dyrekcją ks. Gieburowskiego. Opracowanie muzyczne słuchowiska T. Z. Kasserna. Tegóż dnia o godz. 13.00 nadane zostanie opowiadanie autentyczne Jana Szczepkowskiego „Z zaświatów”.

Za stronictwa demokratycznego

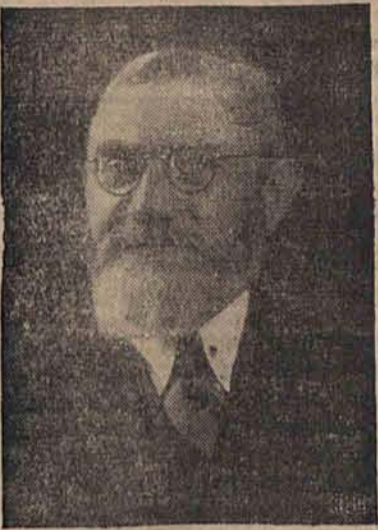
Dnia 27 b. m. odbyło się walne zebranie członków Sekcji Młodych Klubu Demokratycznego, na którym powołano Komitet Organizacyjny Wydziału Młodzieżowego Stronnictwa Demokratycznego w Łodzi.

Wszelkich informacji w sprawach Wydziału Młodzieżowego Stronnictwa Demokratycznego udziela Sekretariat Stronnictwa codziennie prócz niedziel i świąt w godzinach 19-21 w lokalu przy ul. Kilińskiego 49, m. 1.

Nieście pomoc
najbiedniejszym

J. L. Minberg
kandydat na posła w okręgu 15-tym

— Jaką pan przewiduje frekwencję w swoim okręgu wyborczym? — pytamy kandydata na posła w okręgu 15-tym, p. J. L. Minberga.

— Jeżeli chodzi o aureę wyborczą, to przedstawia się ona, moim zdaniem, doskonale. Nastrój jest może spokojny, ale przypisuje to raczej brakowi współzawodnictwa między kandydatami, niż brakowi zainteresowania. Niema, być może, dawniejszego stanu rozgorączkowania, niema towarzyszącej zazwyczaj walce wyborczej, podniesionej temperatury, ale przychylność i dobre ustosunkowanie się do aktu wyborczego jest pewne. Żydzi zdają sobie sprawę z doniosłości uzyskania mandatu i niewątpliwie w dniu wyborów, dadzą temu wyraz.

— Czy pan wysuwa jakieś specjalne hasła wyborcze?

— Zadanie posła żydowskiego zamyka się w dwóch zasadniczych dewizach: w odparowywaniu ataków i w żądaniu realizacji pełnych praw obywatelskich w myśl zasady konstytucyjnej, że „państwo polskie jest wspólnym dobrem wszystkich obywateli”. Temu zadaniu hołdowałem w ciągu długich lat mego posłowania. Tym zasadom nie sprzeniewierzę się również w przyszłym Sejmie.

— Ile mandatów uzyska ludność żydowska w całym kraju?

— Mam wrażenie, że dotychczasowy stan posiadania Żydzi utrzymają nadal.

— Jeśli dla innych ośrodków mandat poselski jest sprawą potrzeb obywatelskich kulturalnych i gospodarczych, to tembar-

Wyścigi konne w Warszawie

Program gonitw na dziś

W dniu dzisiejszym rozegrane zostaną następujące gonitwy:

Gonitwa pierwsza. Nagroda 1400 zł. Dystans 1600 mtr.:

Aar J. Żylicza, Andrus III, T. Seidla, Cynara B. Sulejewicza, Lawina M. Stokowskiej, Markietanka S i P. Karlingerów, Olat L. Bukowieckiego, Paiva J. G. Nauruza, Rio Rita II Z. Zaniewskiego, Ultimo A. Mieczkowskiego.

Gonitwa druga. Nagroda 1400 zł. Dystans 1600 mtr.

Alice W. Platowskiej, Aza S. i P. Karlingerów, Borneo T. Budowskiego, Elstera st. „Wierzbno”, Karapet S. i P. Karlingerów, Kristjana I. G. Nauruza, Lea II st. „Michałowo”, Mixt st. „Jordan”, Okey M. Wiewiórskiej, Pamir K. Rościszewskiego.

Gonitwa trzecia. Nagroda 2400 zł. Dystans 1100 mtr.

Barcarola st. „Lubicz”, Czcizłkar L. Schweizera, Edeling st. „Podkowa”, Ellibar K. Wodźniskiego, Kalwila Z. Dobieckiego, Lumpa B. Wertans i K. Sonenb., Pierette J. Bukowskiego, Zara A. Orpiszewskiej.

Gonitwa czwarta. Nagroda 5000 zł. Dystans 1100 mtr.

Big Ben A. Tuńskiego, Do Końca b-ci Mene. i L. Schweizera, Sumatra II J. Cichowskiego.

Gonitwa piąta. Nagroda 4000 zł. Dystans 3200 mtr.

Centurja Nowina-Krususkiego, Dedal W. hr. Ponińskiego i E. Kownackiego, Ignis J. Macher skiej, Indus J. Boryckiego, Item Nowina-Krususkiego, Largo II P. Wójcika, Orlean st. „Leliwa”, Royal Fox J. Wróblewski, Taiga J. Bukowskiego, Trzask S. Frydera.

Gonitwa szósta. Nagroda 1000 zł. Sprzedażna. Dystans 2100 mtr.

Graf, K. Wodzinowski, Jolie K. Sonenberg, Laguna st. „Iwno”, Mixt st. „Jordan”, Night Breeze M. Brzozowskiej, Nicotine st. „Zygmunt”, Ramona K. Kasprzyckiej, Styl Z. Cierpickiego, Tanew st. „Podhalanka”, Zorza W. Kamionki.

Gonitwa siódma. Nagroda 2400 zł. Dystans 1600 mtr.

Bouboule st. „Iwno”, Delaval st. „Wierzbno”, Ifiet st. „Nałęcz”, Iloczyn Z. Dobieckiego, Ingola L. Bukowieckiego, Iris st. „Lubicz”, Jenissiej A. Mieczkowskiego, Kabina st. „Nałęcz”, Lulu st. „Jordan”.

Gonitwa ósma. Nagroda 1800 zł. Dystans 1100 mtr.

Bari M. Bronikowskiej, Chwat M. Stokowskiej, Cześć st. „Lubicz”, Dukat II K. Gajew-

skiego, Eliminator K. Wodzinowski, Funkla A. hr. Rostworowskiego, Honey A. Mieczkowskiego, Jasna Pani M. Bronikowskiej, Koral II A. R. Olszowskiego, Kres L. Schweizera, Lato-pyrz L. J. bar. Kronenberga, Maryna H. Rucińskiego, Maud Picton M. Bersona, Miss Iwno st. „Iwno”, Odwet II st. „Podhalanka”, Plaine de charme M. Gawłowicza.

Gonitwa dziewiąta. Nagroda 1800 zł. Dystans 2100 mtr.

Addis Abeba E. J. Bukowskich, Ewa K. Wodzinowski, Florencia II W. Lewandowskiej, Jolanta st. „Konki”, Jolie K. Sonenberg, Jorisaka Z. Dobieckiego, Niebraska T. Kotlarskiej, O. K. A. Mieczkowskiego, Ommasan st. „Nałęcz”, Ramona IV, K. i S. Enderów.

Gonitwa dziesiąta. Nagroda 2000 zł. Dystans 2400 mtr.

Dingo M. Wasowskiego, Holmes Z. Dobieckiego, Jalousie L. Morzyckiego, Królowa L. J. bar. Kronenberga, Libretto A. Mieczkowskiego, Odonicz W. Lewandowskiej, Parnar J. Litewskiego i T. Mikke, Rinaldo II B. Zaniewskiego.

NASI FAWORYCI:

W dniu dzisiejszym szanse wygrania mają:

- I. Palva, Rio Rita, Cynara.
- II. Pamira, Mixt, Elstera.
- III. Czcizłkar, Barcarola, Edeling.
- IV. Big Ben, Do Końca.
- V. Taiga, Orlean, Royal Fox.
- VI. Styl, Ramona IV, Laguna.
- VII. Iris, Delaval, Kabina.
- VIII. Cześć, Eliminator, Kres.
- IX. Ommasan, Addis Abeba, Nebraska.
- X. Libretto, Królowa, Dingo.

Pole
REUMATYCZNE
ARTRETYCZNE
NEURALGICZNE

USUWA
SZYBKO PRZEZ ZWYKŁE
WCIERANIE
BALSAM BENGALSKI
KARPIŃSKIEGO

dzień odnosi się to do Żydów łódzkich. Z racji mego stanowiska, jako prezesa gminy żydowskiej i dotychczasowego posła na Sejm, miałem okazję stykać się z najrozmaitszymi elementami społeczeństwa. Wiem, jak ocenia działalność parlamentarną przemysłowiec, kupiec, inteligent i rzemieślnik. Dlatego też wierzę, że w dniu wyborów nie zabraknie nikogo, by swym głosem przyczynił się do wywalczenia mandatu. Szczególnie napawa mnie wiarą stosunek świata go-

spodarczego do mojej kandydatury, gdyż naprawdę widzę ze strony organizacji gospodarczych i społecznych, które skupiły się dokoła mojej kandydatury, pełną ofiarności i poświęcenia pracę. Ze swojej strony w dalszym ciągu jestem pełen gotowości do działania na terenie parlamentarnym, jak to zresztą czyniłem dotychczas, w kierunku jaknajpełniejszej realizacji postulatów handlu i rzemiosła.

Wystawa sztuki tkackiej w Łodzi

Wystarczy przerzucić parę tylko pamietników z minionej epoki, ażeby dojść do wniosku, że bardzo zakorzenione było w dawnej Polsce zamiłowanie do pięknych kobierców i dywanów.

Kilim czy gobelin stanowił nietylko ozdobę dworu i pałacu. Nawet w czasie wojny szlachta woziła ze sobą koberce, by upiększać nimi swoje namioty.

Jedne z nich — więc przede wszystkim tkaniny arrasowe, sprowadzano z Francji i Flandrii. Inne produkowano na miejscu. Głównymi ośrodkami, gdzie wyrabiano popularne koberce strzyżone, były w XVII wieku Brody Koniecpolskie a potem Potockich, Młodeczno Ogińskich, Biała, Polonne i Korelicze Radziwiłłów. W pięknych kobiercach, które wyszły z tamtejszych fabryk, obserwujemy zarówno wpływy francuskie, jak i tureckie — aczkolwiek ornamentyka niektórych tkanin i rozwiązywanie ich zagadnień kolorystycznych wykazują oryginalny polski styl.

Nieco później rozwinął się w Polsce przemysł gobelinowy (XVIII-ty wiek). Słynne w owym czasie były warsztaty Głazeta, dalej radziwiłłowskie gobeliny z Nieświeża i Miru, podczas gdy Grodno fabrykowało słynne kilimy tzenhausowskie.

Jednym z głównych akcesoriów staropolskiego stroju był piękny pas. Różniamy najrozmaitsze odmiany polskich pasów: jedwabne, lite i półlite. Najśliczniejsze z nich były te, które produkowano w Słucku. Inne — o przepięknych nieraz ornamentach tkano w Grodnie, w Kobyłkach, w Lipkowie itd.

Ciekawszych, pragnących dowiedzieć się bliższych szczegółów o daw-

nym polskim tkactwie odsyłamy do kapitalnego dzieła Juliana Pagaczewskiego „Gobeliny polskie”, wykazującego wnikliwie wpływy ornamentyki sztuki zachodniej, więc francuskiej i holenderskiej, oraz wschodniej: tureckiej, perskiej i arabskiej, jakie dominowały w kobiercach i makatach polskich, wśród których wiele posiadało własny styl krajowy. Tu wspominały o tych szczegółach tylko dlatego, ażeby podkreślić, jak wielką tradycję posiada polska sztuka tkacka.

Z czasem podupadły wspaniałe warsztaty, produkujące artystyczne tkaniny. Ich miejsce zajęła tandeta (przeważnie zagraniczna) i tylko w regionalnych kilimach i tkaninach ludowych zachowało się jeszcze dużo dobrego smaku, artystycznej pomysłowości i rozbrajającego wdzięku.

Początek XX wieku wnosi ze sobą renesans polskiej sztuki tkackiej. Kilim stał się modny i popularny. Członkowie Towarzystwa „Polska Sztuka Stosowana”, do którego należą takie osoby jak Stanisław Wyspiański, Ludwik Puszet, Karol Tichy, Józef Czajkowski, Jan Warchałowski i inni pasjonują się zagadnieniami ornamentycznymi pierwszych artystycznych kilimów. Kontynuują z rozmachem eksperymenty te artyści z grupy „Warsztaty Krakowskie” z Antonim Buszkiem, Wojciechem Jastrzębowskiem i Karolem Stryjeńskim, oraz — sztanandarowi dzisiaj „Ład”, główny reprezentant polskiej tkaniny dekoracyjnej.

Każdy rok niemal wprowadza tu jakieś nowe zdobycze, względnie zmiany tak w założeniach kompozycyjnych, jak

Zycie powiatu łódzkiego

Dzień 30 października br był dla Chojen dniem święta pracy. W dniu tym bowiem miejscowa ludność dała wyraz dużemu zadowoleniu z dokonania wielkiego wysiłku przy budowie przeszło 3 kilometrów ulic kosztem 200.000 zł.

Całe Chojny przybrały odświętny wygląd. Domy udekorowano flagami o barwach narodowych, na ulicy Rzgowskiej wybudowane zostały bramy triumfalne. Przy jednej z bram zgromadziły się tłumy mieszkańców — ponad 5000 osób, rekrutujących się z przedstawicieli samorządu gminnego i wszystkich organizacji ze sztanदारami.

W kościele parafialnym odprawione zostało uroczyste nabożeństwo, po którym pochód ruszył na nowourządzoną ulicę Polska, gdzie odbył się akt poświęcenia dróg.

W imieniu gminy ławnik Tysiąc dziękował p. staroście Denysowi za troskliwą opiekę, jaką rozłożył nad gminą Chojny. P. starosta wygłosił przemówienie, w którym podkreślił, że obecny wygląd Chojen zawdzięczać należy solidarności miejscowego społeczeństwa oraz samorządowi gminnemu, który nie szczędził pieniędzy na podniesienie wyglądu Chojen.

Po przemówieniach zebrani udali się przed remizę strażacką, gdzie odbył się wiec, w którym wzięli także udział kandydaci na posłów z okręgu 18 pp.: Lepecki, Cieplak, Piaskowski i dwaj miejscowi działacze społeczni pp. Małachowski i Tysiąc.

Mówcy podkreślali, że w obecnej chwili społeczeństwo musi być zorganizowane i zespolone, a da się to osiągnąć przez tłumne wzięcie udziału w głosowaniu do Sejmu.

W ubiegłą niedzielę odbył się szereg wieców przedwyborczych w powiecie łódzkim. W Konstancynie zgromadziło się na wiecu ponad 300 osób, w Rzgowie ponad 800, w Czarnocinie 300. Zebrani przyjęli rezolucje o konieczności wzięcia udziału w wyborach do Sejmu.

W gminie Kruszów odbyła się uroczystość poświęcenia 2 nowych budynków szkolnych i biblioteki gminnej.

Nieście pomoc najbardziej potrzebującym

Przed wszystkim zredukowano ilość eksponatów ze 129 na 62, to znaczy więcej niż o połowę. Ofiarą redukcji tej padły, niestety, egzemplarze najbardziej cenne i najciekawsze — to znaczy tkaniny stare. Dość powiedzieć, że z 66 eksponatów, reprezentujących dawną tkactwo w Polsce, tu, w Łodzi, dano nam ich 8 (słownie: osiem!)... i to najmniej może ciekawych.

Nie pokazano nam najcenniejszych kobierców z manufaktury Koniecpolskich i Radziwiłłów, ślicznych, jakże charakterystycznych dla epoki, gobelinów nieświejskich i słonimskich, nie pokazano nam ani jednego pasa, których na wystawie warszawskiej było aż 10!

A właśnie te rzeczy urzeźbiłybyśmy chętnie tu, w Łodzi, interesującej się żywo przemysłem tkackim i jego tradycją.

Niesłusznie okaleczono w ten sposób na gruncie naszym dość interesującej warszawskiej wystawy. Tak zreformowana, zmieniła się ona raczej (jeśli zapomnimy o okrasie w postaci paru eksponatów) w wystawę współczesnej sztuki tkackiej, a jeszcze ścisłej mówiąc, w wystawę prac grupy „Ład”.

Jako taka stała się ona mocno monotonna i jednostronna.

Sądźmy, że z zastrzeżeniami naszymi zgodzą się wszyscy ci, którzy mieli możliwość porównania świetności Wystawy Polskiej Sztuki Tkackiej w Warszawie z tymi jej odpryskami, jakie urzeźbiłyśmy w Łodzi, albowiem (co powtarzamy raz jeszcze z naciskiem) właśnie w polskim Manchesterze taka pełna, kompletna, retrospektywnie ujęta wystawa sztuki tkackiej aktualnością swoją wzbudziłaby najżywsze zainteresowanie.

M. J.

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 1 listopada 1938 r.

O kolonie dla Polski

Postulat kolonii dla Polski był na łamach naszych wysunięty po raz pierwszy jeszcze wtedy, gdy zdawał się graniczyć z fantazją. Nlech nam będzie wolno dzisiaj wrócić raz jeszcze do niego i przyłączając się do chóru głosów, które rozlegają się nie tylko w samej Polsce, ale już nawet poza jej granicami, zestawić garść argumentów, z których nie wszystkie są dostatecznie akcentowane.

Otóż sądzimy, że Polska powinna w czasie najbliższym otrzymać zamorskie obszary kolonialne, między inn. z następujących powodów: ponieważ w chwili dokonania „revirementu” we władaniu koloniami — należy możliwie w sposób najpełniejszy problem repartycji tak zw. puli kolonialnej rozwiązać; świat będzie bliższy równowagi polityczno-gospodarczej gdy podział na mocarstwa „syte” i „głodne” — „have's” i „have's not” — będzie możliwie radykalnie zlikwidowany;

ponieważ Polska bezspornie awansowała na mocarstwo, dzięki całemu zespołowi elementów, do których należy 35-milionowa ludność, położenie geopolityczne w Europie, aktywność polityki na terenie międzynarodowym;

ponieważ nie tylko w interesie Polski, ale i innych państw, zainteresowanych w utrzymaniu równowagi leży, by wzmocnieniu potencjału polityczno-gospodarczego III-ej Rzeczypospolitej możliwie równocześnie i dostatecznie wzmocnienie tegoż potencjału jej sąsiadów, nadających się do spełnienia roli samodzielnego czynnika równoważącego; idealnie nadaje się do tego Polska;

ponieważ Polacy są narodem rządzonym i gospodarnym. Polacy zdali — wbrew przewidywaniom i przepowiedniom nieprzyjaciół — zwłaszcza zankomicie egzamin z organizacji gospodarki publicznej, także z gospodarki pieniężnej — jedna i druga znajdują się od długiego czasu w stanie równowagi, którego pozostrość może niejednak kraj o długiej tradycji własnych rządów;

ponieważ Polacy w obecnym pokoleniu w wyniku nieustającego wysiłku stają się narodem morskim, dzięki budowie i stałej rozbudowie obu portów, floty handlowej i przewożeniu dużej części handlu zagranicznego z torów kolejowych na szlaki wodne;

ponieważ narody tradycyjnie-kolonialne we współczesnym pokoleniu rozpoczynają wykazywać w dziele osadnictwa zamorskiego zdecydowany kwintyzm, a jak brzmią raporty wybitnych znawców rzeczy demografów i ekonomistów — mało jest nadziei przełamania tego kwintyzmu w bliskich czasach. Dlatego ze wszech miar (między inn. w interesie rozwoju niezagospodarowanych przez białego człowieka terenów) leży przyszanie stosownego udziału w akcji osiedleńczej narodom, które nie dożyły do tego kwintystycznego stanu; należy do nich niewątpliwie Polska;

ponieważ układ demograficzny Polski predystynuje ją do roli kraju kolonizującego. Przyrost naturalny ludności, sięgający dzisiaj 375.000 ludzi rocznie, a w pomyślnych warunkach przekraczający pół miliona (urodzenia lat 1923, 1925 i 1930), stwarza duży ludzki rezerwuuar osiedleńczy. Niespornie także względu na uzdrowienie struktury ludnościowej przemawiają za potęgowaniem emigracji. Dodajmy, że skoro współczesna kolonizacja dokonywana być może z samego swego założenia tylko elementem pol-

Eksport konfekcji po likwidacji S. E. O. Zmiany organizacyjne. — Umowa eksporterów łódzkich z firmą angielską

Na odcinku eksportu konfekcji, w związku z likwidacją Syndykatu Eksportu Odzieży, nastąpić muszą pewne zmiany przede wszystkim w organizacji aparatu sprzedaży. Dotyczy to w pierwszym rzędzie przedstawicieli eksportu konfekcyjnego za granicą.

Trudno w tej chwili powiedzieć, jak daleko sięgać będą zmiany w tej dziedzinie, albowiem okres likwidacji dotychczasowych placówek SEO w krajach importujących konfekcję z Polski potrwać musi dłuższy okres czasu. Zdaniem naszych informatorów, sprawa przeorganizowania dotychczasowego aparatu sprzedaży konfekcji na rynkach zagranicznych potrwać musi co najmniej 4 do 5 miesięcy. Ewentualne zmiany, jakie zajądą w tej dziedzinie, nie muszą koniecznie oznaczać zerwania kontaktów i stosunków handlowych z dotychczasowymi przedstawicielami SEO. Jest rzeczą prawdopodobną, że znaczna część kontaktów i placówek zagranicznych zostanie na przyszłość utrzymana.

W chwili obecnej na odcinku eksportu konfekcyjnego odbywają się prace nad dostosowaniem się eksporterów konfekcyjnych do nowych warunków pracy na rynkach zagranicznych. Najważniejsze firmy bawełniane, eksportujące konfekcję, w większości wypadków nawiązały już bezpośrednie stosunki z importerami zagranicznymi i pracują już na wielu rynkach na własną odpowiedzialność i na własny rachunek. Zainteresowanie polską konfekcją na rynkach zagranicznych jest w ostatnim czasie poważne, dowodem czego są liczne zgłoszenia i zapytania, jakie otrzymały firmy łódzkie w sprawie udzielenia przedstawicielstw, oraz pertraktacje prowadzone od dłuższego czasu przez producentów konfekcji na niektórych rynkach, między innymi z importerami amerykańskimi.

Nieco odmiennie przedstawia się sytuacja w dziedzinie eksportu konfekcji po zlikwidowaniu SEO tylko na rynku angielskim. Jak wiadomo, rynek angiel-

ski stanowił w ogólnej sumie naszego eksportu konfekcyjnego pozycję bardzo poważną. Syndykat Eksportu Odzieży posiadał w Londynie swego stałego przedstawiciela. Przedstawicielem SEO na Anglię i kolonie angielskie była firma Greenhill w Londynie, z którą firmy wchodzące w skład SEO posiadają rozliczenia.

W związku z likwidacją Syndykatu 5 najpoważniejszych eksportowych łódzkich firm konfekcyjnych podpisało z firmą Greenhill umowę, na mocy której firma ta jest nadal wyłącznym przedstawicielem polskich eksporterów konfekcji na Anglię i kolonie angielskie. Zaznaczyć należy, że firmy które podpisały umowę z Greenhill koncentrują w swych rękach około 90 procent eksportu konfekcji. (u)

Giełda pieniężna

Warszawa, 31 października. Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja była nieco słabsza przy obrotach małych. Notowano: Amsterdam 289.30, Bruksela 89.90, Helsingfors—11.17, Londyn 25.31, Nowy Jork 5.31.50, Nowy Jork kabel 5.31.75, Oslo 127.10, Paryż 14.17, Praga 18.28, Sztokholm 130.40, Zurych 120.85. Bank Polski płacił za: dolary amerykańskie—5.28.50, kanadyjskie 5.24, floreny holenderskie 288.30, franki francuskie 14.11, franki szwajcarskie 120.35, funty angielskie 25.22, palestyńskie 24.50, guldeny gdańskie 99.75, beigi 89.65, korony czeskie odcinki do 100 koron 10.40, korony norweskie 126.45, korony duńskie 112.45, korony szwedzkie 129.75, marki fińskie 11.19, włoskie odcinki do 100 lirów 18.60, srebrne marki niemieckie 88.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja mocniejsza przy obrotach małych. Notowano: Bank Polski 125.50, Cukier 36, Węgiel 34.50, Lilpopy 87.50, Leszczyński 94, Modrzejów 20.63, Norblin 104, Ostrowiec 63, Starachowice 43.25, Haberbusch 52.50, Zyrardów 59.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja utrzymana przy większych obrotach 4 i pół proc. poź. wewnętrzna. Notowano: 3 proc. inwest. I em. 83.50 seria 92.75, II em. 85 seria 94.50, 4 proc. doł. 43.4 i pół proc. wewn. 65.63, 4 proc. konsol. 67.50, drobne odcinki 67.25, 5 proc. Warszawy z 1933 r. 72.75—73.13, po 1000 zł. 73.50—73.75, 5 proc. Warszawy z 1936 r. 70.50—70.75, 5 proc. Warszawy stare 78.25—78.50, drobne 78.75, 5 proc. Łodzi z 1933 r. 65.4 i pół proc. ziemskie 63.75—63.50—63.75, 8 proc. Przemysłu Polskiego funtowe 91.

W obrotach prywatnych, 3 proc. renta ziem ska odcinki po 1000 zł. 52.50, po 300 zł. 95.50, po 100 zł. 86, Bank Sp. Zarobkowych 28.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolarówka 43.00—42.75, pożyczka inwestycyjna I-sza em. 84.00—83.50, pożyczka inwestycyjna II-ga em. 85.00—84.50, pożyczka konsolidacyjna: 68.50—68.00, pożyczka wewnętrzna. 66.00—65.75, pożyczka konwersyjna 69.00—68.80, 4 i pół proc. m. Łodzi seria VIII 66.00—65.00, 5 proc. m. Łodzi seria IX 70.00—69.00, 5 proc. m. Łodzi 1933 r. 65.50—65.25, 5 proc. oblig. m. Łodzi, seria „B” 66.00—65.00, 6 proc. oblig. m. Łodzi, seria „A” 69.00—68.00, Bank Polski 125.00—124.50, Łódzka Kolej Elektryczna 580.00—570.00. Tendencja niejednolita.

Przywileje importowe firm eksporterskich

Zasady preferowania. — 15 procent. zwwyżka kontyngentów

Jak się dowiadujemy ustalono już Ministerstwo Przem. i Handlu prowizorycznie następujące zasady preferowania przy podziale kontyngentów przywozowych firm importerskich, prowadzących jednocześnie działalność eksportową:

Przydziały dodatkowe należą się wyłącznie tym importerom eksportującym, którym zgodnie z obowiązującymi przepisami, przysługuje prawo uzyskiwania przywozu.

Dodatkowe przydziały dotyczyć będą wyłącznie tych artykułów, które wchodzą w zakres importu, uprawianego dotychczas przez firmę uzyskującą je. Przydziały dodatkowe należą się eks-

portującym importerom, których działalność eksportowa podpada pod następujące kryteria: a) bezpośrednio dokonywane eksportu, b) stały charakter eksportu, c) wywóz na rynki wolnodewizowe i nie w transakcjach włączonych. Wywozacy na rynki clearingowe i w transakcjach włączonych, winni otrzymywać przydziały dodatkowe tylko o tyle, o ile dokonują eksportu poza tym na rynki dewizowe.

Preferowanie opiera się na podwyższeniu przydziałów eksportowego importera, wynikających z podziału kontyngentów bieżących o 15 proc.

Izby Przemysłowo-Handlowe i organizacje, uprawnione do przyjmowania podań o pozwolenia przywozu, mają sprawdzać informacje, podane przez petentów, odnośnie ich działalności eksportowej.

Wyżej wymienione zasady preferowania importerów weszły w życie jako zasady, obowiązujące prowizorycznie do 31 grudnia r. b. Z dniem 1 stycznia 1939 r. zostaną wprowadzone nowe zasady w tej sprawie, które będą obowiązywały na stałe. (wc)

Dr. A. Z.

Zawiadomienie

Podaje do wiadomości, iż objąłem wyłączną sprzedaż olejów

„SHELL“

Anatol Trubowicz

Biuro Handlowo-Techniczne
Łódź, Przejazd Nr. 17, tel. 164-50

nowartościowym — osadnictwa emigracyjne we własnych koloniach „zwaloryzuje” te elementy, które do tego osadnictwa z natury rzeczy w pierwszej linii są przeznaczone; leży to na linii zarówno interesów Polski, jak i na linii decyzji tych czynników na terenie międzynarodo-

wym, któreby pragnęły pod tym kątem widzenia pomyślanej konsolidacji stosunków w Polsce; Polska ma prawo domagać się tedy od tych czynników pomocy moralnej i materialnej w omawianym dziele.

Dr. A. Z.

Dziś i dni następnych superszlager produkcji 1938—39

MOTTO: Kobieta, którą wielka miłość uczyniła znów młodą i zdobywcą.

DRUGA MŁODOŚĆ

Film, który olśni i wzruszy wszystkich.

W roli gł. Maria Górczyńska i Kazimierz Junosza Stępowski

Dziś i dni następnych!

Poraz pierwszy w Łodzi!

Wielki bezkonkurencyjny film

„W SIECI WYWIADU“

W rolach głównych: Herbert Marshall, Gertruda Michael, Rod la Roque

Niebywała sensacja

Dzieje szajki szpiegowskiej

Nadprogram: WESOŁA KOMEDIA

Początek seansów o 4-ej w soboty, niedziele i święta o 12-ej

KINO-TEATR

PRZEDWIOŚNIE

Żeromskiego 74-76
tel. 129-88

Dojazd tramwajami 5, 6, 0 i 8 do rogu Kopernika i Żeromskiego.

W sobotę, niedzielę i święta pocz. o 12.

CORSO

Ceny miejsc od 50 gr.

KURSY, SZYCIA, MIERZENIA Liny Sz. KAUFMAN
KROJU, i MODELOWANIA Sienkiewicza 67 tel. 113-51 Kancelaria czynna codz. od 9-18 p.d.

FUTRA damskie i męskie, karakulowe, łapkę we srebrne, niebieskie, polarne poleca **LISY**
L'HIVER Piotrkowska 13, tel. 151-37
Zyczącym ilustrowane prospekty bezpłatnie
Najnowsze modele zagraniczne. Najdogodniejsze warunki spłaty.

HORNYPHON

**ŚWIATOWEJ SŁAWY
LUKSUSOWE ODBIORNIKI**

Prinz 39
Lord 39
Reze 39

Do nabycia w firmie „RADIO-MUZA” Narutowicza 18 i Piotrkowska 98.

Doktor W. ŁAGUNOWSKI
POWRÓCIŁ.
Specjalista **CHORÓB WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH** (Gabinet Roentgeno- i światłolecznicy)
Piotrkowska 70 Tel. 181-83
Przyjmuje: od 8.30 do 10.30 rano, od 1-ej do 2.30 pp. i od 6 do 8.30 wiecz. W niedz. i święta od 10 r. do 1 pp.

DR. MED. JAN POLAK
CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALERGICZNE
ul. Nawrot 7
Tel. 164-21
godz. przyjęć od 5-8.

DR. MED. P. KOTOK
SPEC. CHOR. WEWNĘTRZNYCH
Żeromskiego 44,
tel. 114-25.
Przyjmuje od 5-7.

GABINET KOSMETYKI leczniczej i toaletowej
Z. SZWAŁBE
dyplom Uniwersytecki
MONUSZKI 1, telef. 127-99.
POWRÓCIŁA Z PARYŻA.
Usuwanie wszelkich defektów cery. Usuwanie bezpowrotnie i bez śladów szpecących włosów.
Przyjmuje 10-2 i 4-8 wiecz.

DR. MED. L. NITECKI
SPEC. CHORÓB SKÓRNYCH WENERYCZNYCH I MOCZOPŁCIOWYCH.
NAWROT 32. front. i piętro
Tel. 213-18
przyjmuje od 8-9.30 rano i od 5.30-9 wiecz.
W niedz. i święta od 9-12 w poł.

DR. MED. AL. KOPCIEWSKI
POWRÓCIŁ
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.

skóra musi oddychać

Oddychanie skóry, a dzięki temu odnawianie się iłonek, żywotność, dopływ krwi, jedność i zdrowy wygląd umożliwiają porę, nie zatkane złym pudrem. Nie zatyka porów, roślinny, nieszkodliwy, miękki, nadający cerze mat, świeżość i powab

huder ABARID

PRACOWNIA SUKIEN „Maison Irena”
została przeniesiona na ul. Al. Kościuszki 24
telefon 236-41.
I poleca najnowsze modele pierwszorzędných domów paryskich

Kursy Gospodarstwa Domowego
Łódzkiego Żyd. Tow. Ochrony Kobiet, Cegielniana 21, tel. 143-74 przyjmują dodatkowe zapisy na:
Roczny Kurs Gospodarstwa Domowego
Wiecz. 3 mies. Kurs dla osób pracujących zawodowo. Popoł. 3 mies. Kurs Pań Domu.

Pokaz Przyrządzenia Przystawek i Surówek
odbędzie się we środę, dn. 2 b. m. o godz. 5 popoł. w lokalu Kursów Gospodarstwa Dom. Ł. Ż. T. Ochrony Kobiet, Cegielniana 21. 23-2

„Czystość”
przyjmuje cyklizowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szyb.
PIOTRKOWSKA 44, telefon 167-45.
Ceny konkurencyjne.

Fabryka napoi gazowych
dostarcza wodę sodową w balonach Szybka obsługa
TEL. 190-48
R. FRIEDWALD
PILSUDSKIEGO 69.

Do akt Nr. Km. 2782/38.
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 9-go Ignacy Jakowicki, zamieszkały w Łodzi przy ul. Magistrackiej 16 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 16 listopada 1938 r. o godz. 14 w Łodzi przy ul. Hipoteecznej 13 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie 30.000 cegły wypalanej, oszacowanych na łączną sumę zł. 650, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dn. 28 października 1938 r.
Komornik (-) Ignacy Jakowicki.
Sprawa Emila Mantaya p-ko fir. „Cegielnia Braci Hauesler”

Sygnatura: IV, Km. 1957/38.
OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi IV-go rewiru Stefan Zajkowski, mający kancelarię w Łodzi, ul. Narutowicza Nr. 35, na podstawie art. 602 k.p.c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 9 listopada 1938 r. o godz. 12-ej w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 58 odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Abrahama Rozenbluma, składających się z 200 metrów wełnianego materiału na damskie palta w różnych kolorach na rzecz Józefa Lipszyca, oszacowanych na łączną sumę zł. 1.000.
Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
Dnia 14 października 1938 r.
Komornik (-) ST. ZAJKOWSKI.
ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a. front zastaw od 4-8 po poł.

Romans i Życie
tygodnik powieściowy
Nr. 4
p. t.
WALKA O SYNA
z cyklu: **Przygody hr. Rollanda**
już ukazał się w sprzedaży
Cena 10 gr.

Do akt. Nr. Km. 1792/38.
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 9-go Ignacy Jakowicki, zamieszkały w Łodzi przy ul. Magistrackiej 16 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 16 listopada 1938 r. o godz. 13 w Łodzi przy ul. Limanowskiego 56 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 500 kg. nitu do zawias różnych rozmiarów 100 sztuk zamków wpuszczanych, 100 paczek zawiasów do drzwi żelaznych, oszacowanych na łączną sumę zł. 570, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dn. 28 października 1938 r.
Komornik (-) Ignacy Jakowicki.
Sprawa f. Spad. J. Jarischa p-ko f. K. Skórzyńskiego.

Nakładem Łódzkiego Okręgowego Komitetu Robotniczego Polskiej Partii Socjalistycznej wydana została broszura p. t.
„Czarna Księga Endecji”
Broszura zawiera b. wiele ciekawego materiału o działalności endecji na przestrzeni ostatnich 30 lat.
Broszura opisuje: politykę endecji wobec caratu i jej moskalfilskie dążenia, stosunek endecji do sprawy Niepodległości, fałszywy stosunek endecji do chłopów, bratanie się z hitleryzmem, prowadzenie walki z handlem „niearyjskim” za hitlerowskie pieniądze, podłoże ideologiczne napadu na ks. Pudra, demagogiczne wystąpienia radnych Obozu Narodowego w Łódzkiej Radzie Miejskiej i szereg innych spraw.
Broszura zawiera 48 stron, 11 rysunków.
„Czarna Księga Endecji”
powinna być przeczytana przez wszystkich ludzi pracy i wszystkich demokratów.
Cena broszury wynosi 10 groszy.

Zjednoczony Żydowski Komitet Wyborczy, Pomorska 18, tel. 138-40 **OKRĘG 15**

Dziś we wtorek, dnia 1 listopada rb. punktualnie o godz. 10 rano odbędzie się w sali Teatru Polskiego (ul. Cegielniana 27)

WIELKI WIEC WYBORCZY
Mowę programową wygłosi jedyny kandydat żydostwa łódzkiego
L. MINCBERG
długoletni prezes gminy żydowskiej i b. poseł na sejm.
Poza tym przemawiać będą przedstawiciele ugrupowań i organizacji, wchodzących w skład Zjednoczonego Żydowskiego Komitetu Wyborczego
Karty wstępu otrzymać można przy wejściu.

KINO & TON
Koparnika 16, tel. 140-72

Dzisiaj i dni następnymi 2 NAZWISKA które gwarantują wyborną zabawę **Gary Cooper i Claudette Colbert** w kapitalnej komedii A. SAVOIRA p. t.
„Ósma żona Sinobrodego”
Reż. ERNESTA LUBICZA

DR. MED. Niewiażski
Specj. chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych.
Andrzeja 5, tel. 159-40
Przyjm. od 8-11 rano i od 5-9, w niedziele i święta 9-12.

Dr. med. Wołkowyski
Spec. chor. wenerycznych, seksualnych i skórnych
Cegielniana 11 telef. 238-02
Przyjm. od 8-12 i od 4-9 w niedz. i święta od 9-1.

LEK.DENT. F. Boruńska
Al. Kościuszki 21
tel. 182-22
Powróżca

LEKARZ-DENTYSTA F. KOPCIEWSKA
POWRÓCIŁA.
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.

DOKTOR HENRYKOWSKI
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych.
TRAUGUTTA 9, Telefon 262-98
od 8-11-ej i od 6-9-ej wieczór w niedziele i święta od 9-12.30.

DR. MED. Z. Świder
Specjalista **chor. PŁUC I SERCA**
Przejazd 21 telef. 240-33
przyjm. od 6-7.30 wiecz.

DR. MED. M. RUNDZSTEIN
AKUSZER-GINEKOLOG
Pomorska 7, tel. 127-84
przyjmuje od 8-10 i od 4-8 w.

DR. Roman Bornstein
WZNOWIŁ ORDYNACJĘ W CHOR. WEWN.
(Specj. żół., wątroba, przemiana mat.)
Traugutta 9,
tel. 223-06.

Dr. BRAUN
Cegielniana 4, tel. 100-57
Spec. chor. skórnych, wenerycznych i seksualnych
przyjmuje od 8-1 i od 5-9 wiecz. w niedz. i święta od 9-1.

DOKTOR W. BALICKA
Sienkiewicza 52
(róg Nawrot)
Nr. tel. 194-03
Choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od 6-7.30 wiecz.

Dr. Ludwik FALK
POWRÓCIŁ.
Choroby skórne i weneryczne
Nawrot 7 tel. 128-07
przyjm. 10-12 i 5-7-ej.

LEKARZ - DENTYSTA B. Nusbbaumowa
Przyjmuje od 5 do 8 po poł.
Piotrkowska 51
TELEF. 121-23.

WKRÓTCIE
NA OTWARCIE SEZONU
W KINIE

„CASINO”

potężny film obyczajowy o wielkiej
doniosłości społecznej

WIEZIENIE bez kral

NOWA GENIALNA GWIAZDA
Corinne Luchaire
Realizacja
LEONIDE MOGUY
REWELACJA
o której mówi z zachwytem
CALY SWIAT!

Dr. Tatiana Rozenblat
TLUMACZ PRZYSIĘGLY

dla języków:
WŁOSKIEGO I HISZPAŃSKIEGO
MONIUSZKI 11, m. 5.
Kancelaria czynna 9—10 i 15—17.

Do sprzedania w dobrym stanie
zgrzebia
Nr. 24, 26, 28
dla przedzarki zgrzebnej

Landesman i Kornhaber
Fabryka Sukna Bielsko

BOLE
reumatyczne
i artretyczne
NAPĘCZENIA DOJAZDĄ PODCZAS
ZIMNA I
NIEPOGODY
MASOŻCZYN
REUMATYCZNA
OSMOGEN
GRSECKIEGO
PŁYNI PRZECIWRHEUMATYCZNY
DO KĄPIELI, OSMOGEN
KOJA TE BOLE.

DO WYNAJĘCIA w nowo wybudowanym domu 11-go Listopada 94 1 i 2-pokojowe mieszkanie z kuchnią oraz sklep, wszelkimi wygodami.

ŁADNY duży pokój umeblowany, telefon, wygodny, 1-sze piętro do wynajęcia, Zwirki 8, m. 4.

POKÓJ umeblowany (gabinet) z wszelkimi wygodami do wynajęcia, Piotrkowska 120, I. p., prawa of. III wejście, m. 38.

W ADELÓWKU do wynajęcia przy izraelskiej rodzinie dwa pokoje z kuchnią, wygodami centralnym. Dzwonić: 282-61.

SKLEP wprowadzony z mieszkaniem b. tanio do oddania, Żeromskiego 57. Wiadomość w nowocarni.

POSZUKUJE pokoju umeblowanego z używalnością kapełowego i telefonu. Zgłoszenia sub: „R. W.”

MIESZKANIE 3-pokojowe, kuchnia, wygodny, wolne. Wiadomość, Ródz, Północna 55/57 dozorca wskazuje.

NA MIESZKANIE w centrum miasta przyjmie inteligentna Panią lub Pana pod „Samotną”.

ODNAJME pokój umeblowany frontowy na 2 osoby z używalnością łazienki i telefonu od zaraz. Dzwonić 207-01

DO WSPÓLNEGO pokoju przyjmie pracującego pana izrael. 13 zł. m. Narutowicza 25, m. 13. Zast. 10—1, 4—6.

W WILLI w ogrodzie umeblowany pokój z oddzielnym wejściem do wynajęcia 50 i 70 zł. miesięcznie. Gdańska 94.

1 POKÓJ z kuchnią z wygodami w ładnym domu do wynajęcia Napiórkowskiego 47/49. Wiadomość Napiórkowskiego 27, m. 14.

25 ZŁ. miesięcznie za dwa małe pokoje z kuchnią blisko tramwaju, Piaszkowa 49 (Chojny).

ELEKTRONKO umeblowany pokój z oddzielnym wejściem i używalnością łazienki do wynajęcia, Zawadzka 44, m. 12.

DO WYNAJĘCIA pokój słoneczny z umeblowaniem lub bez od zaraz, Piotrkowska 31, front, m. 4.
5-POKOJOWE frontowe, pierwszorzędne mieszkanie z wszelkimi wygodami do wynajęcia od 15. XI. Piotrkowska 164, tel. 127-83.

POKÓJ duży frontowy do wynajęcia w Śródmieściu, wszelkie wygodny tel. 51-88.

UKUSOWO wyremontowane 3-pokojowe mieszkanie z hollem do wynajęcia zaraz. Wiadomość: 11-go Listopada 22 u gospodarza.

POKÓJ duży, frontowy z balkonem do wynajęcia od zaraz dla samotnej osoby, Zawadzka 14. Wiadomość u gospodarza.

ODDAM zaraz luksusowy gabinet z telefonem, Piotrkowska 5u, m. 6.

Posady

PANNA do dziecka 8 mies. na wyjazd natychmiast potrzebna. Zgłoszenia: Wólczańska 17, I p.

LITOSCIWYCH proszę o jakąkolwiek pracę, obecnie głodny bez dachu, proszę o datki w naturze, pieniężne, abym mógł chwilowo utrzymać się, pod adresem: Grosman Daniłowski 7, m. 65

WYMOWNI inteligentni łatwo zarobią 15—20 zł. dziennie. Zgłoszenia niedziela 12—14, Południowa 42, m. 12.

OBEJME posadę dozorcy w dużym luksusowym domu lub portiera, władam językiem polskim i niemieckim, znam się na ślusarstwie elektrycznym: stwie. Kaucja 200 zł. sub „Solidny”.

Nauka i wychowanie

UDZIELAM stenografii, korespondencji niemieckiego, angielskiego, francuskiego. Informacje od 8—10 Plac Wolności 9, m. 30.

ANGIELSKI, niemiecki wzamian za polski „Teo”.

PARISIENNE donne leçons grammaire, litterature. Conversation. Correspondence commerciale. Moniuszki 11, m. 21, tel. 133-56 9h—10h et 3h—4h.

LADY gives English, French, German lessons. Accept correspondence Low prices. Adres Moszkowicz, Piotrkowska 79, III w., I p.

BUCHALTERIA i nauka pisania na maszynie, opłata przystępna. — Nauka gruntowna i szczegółowa. Informacje: Cegielniana 25 w biurze.

JEZYKOW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam. Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-70 w godzinach 2—3.

FEMINAL
TO ŹRÓDŁO
Higjeny osobistej
KOBIETY
środek antyseptyczny

DO NABYCIA W APTEKACH I SKLEPACH APTECZNYCH

Rozmaite

PONCZOCHY, BIELIZNA elastyczna. Największy wybór, również z małymi skawkami. Sprzedaż detaliczna, ceny fabryczne. Śródmiejska 21, lewa oficyjna.

FOTOKOPIA pismem czarnym na tle białym iniluje oryginał. Wykonanie natychmiastowe. Cena umiarkowana. Kokotek, Cegielniana 53.

POSIADAM nowoczesne urządzenie fryzjerskie, poszukuję spółnika z kartą rzemieślniczą sub „3314”.

FRYZJER meski z kartą rzemieślniczą przyjaźny dzierżawie, zakład fryzjerski lub posadę, Piotrkowska 70, m. 21

WIELOLETNI b. pracownik fabryki pończosznicy w Łodzi przymie kolekcję galanterijno-pończosznicy na wolaż, względnie Łodzi. Oferty „Kolekcja”.

30 do 50 TYS. ZŁ. wiozę w interes, branża obojętna, pierwszeństwo włościnnictwo, oczekuje propozycji sub: „Znany”.

Znam expedite w słowie i piśmie francuski, niemiecki, rosyjski, polski, oraz stenografie, pisanie na maszynie, tłumaczenia

poszukuję posady

miejsce lub na wyjazd. Referencje. Oferty sub: „Inteligentna” do Adm. Republiki.

4 POKOJE z KUCHNIĄ

z wygodami **DO WYNAJĘCIA.** Piętarackiego 17, tel. 232-90.

CHYJE WYKWINTNIE BIELIZNĘ MĘSKĄ

po cenach bardzo niskich. Przyjmuję również wszelkie reperacje
ul. 6-go Sierpnia 7c
m. 16, III p.

Kupno i sprzedaż

KREDENS orzechowy, stół okrągły, 5 krzeseł, 1 fotel, serwantka okazjnie sprzedam. Sienkiewicza 52, m. 21.

POSZUKUJE kupna domu na prowincji w większym mieście, pośrednicy pożądana. Oferty do „Republiki” sub: „W. Z.”

CZYTELNA do sprzedania w Pabianicach Sw. Jana 2, 2 piętro, front prawe drzwi.

KNIPPENBERGA tapczany, kołki, wkłady do łóżek, Piotrkowska 116.

KUPIE okazjnie srebrnego lisa w dobrym stanie. Wiadomość: Opatowski, Al. 1-go Maja 34 od 3—4 po pol.

FUTRO meskie i palto w dobrym stanie sprzedam. Gdańska 31-a, m. 4.

GOLFY czyste welniane w różnych kolorach. Ceny przystępne. SALON PONCZOCH, Piotrkowska 90.

KOSTIUMY dziane z materiałów, jersay, duży wybór, SALON PONCZOCH Piotrkowska 90.

SUKNIE dziane, z materiałów „Jersay” najnowsze modele. Wykonanie pg. miary SALON PONCZOCH, — Piotrkowska 90.

WITAMINOWY sok z żurawin do picia sprzedaje jadłodajnia „Ognisko Domowe”, Przejazd 20, tel. 262-52.

FUTRA, palta łapkowe, karakułowe, fokowe oraz meskie na najdogodniejszych warunkach poleca: H. Luft, ul. 11 Listopada 7, tel. 259-27. Urzędnikom rabat.

Lokale

PLAC w Stokach okazjnie sprzedam w dniu 1 listopada po cenie 1 zł. za 1 m. kw.; do wyboru z działu „przy kościele”. Informacje i sprzedaż we dworzcu (w Stokach). Dojazd tramwajem nr. 4 i Nr. 10.

ZŁ. 125 KWARTALNIE 1 pokój z kuchnią i wygodami.

ZŁ. 180 KWARTALNIE 2 pokoje z kuchnią.

3, 4, 5-6 mieszkań, pokoje umeblowane (garsoniery) od zł. 20 „ZENIT”, ul. Piotrkowska 82, tel. 260-25.

Drobne ogłoszenia w „Republice”

są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. —

Kto chce:

- 1) znaleźć lokatora lub sublokatora,
- 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój,
- 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz,
- 4) kupić cośkolwiek okazjnie,
- 5) dostać posadę,
- 6) wyszukać pracownika —

niechaj poda drobne ogłoszenie do „REPUBLIKI”

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-88. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 63-148 i 400-628.

PRENUMERATA „REPUBLIKI”

w Łodzi zł. 4.— za odosłanie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.— „Republika” i „Express” w Łodzi z odosłaniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubnowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabularyczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słusne reklamacje będą uwzględnione o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omijki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia